

Verksamhetsberättelse 2023

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsen.....	4
1.1	Kommundirektören om 2023	4
1.2	Styrmodell.....	4
1.3	Kommungemensamma områden.....	6
1.4	Mål och inriktningar	12
1.5	Personal	16
1.6	Kvalitet.....	18
1.7	Ekonomi	22
2	Kommunledning och stödfunktioner	24
2.1	Organisation	24
2.2	Ekonomi	24
2.3	Ekonomi och upphandling.....	25
2.4	Personal	26
2.5	Utvecklingsfunktion.....	28
3	Sektor för samhällsbyggnad	31
3.1	Organisation	31
3.2	Mål och inriktningar	31
3.3	Ekonomi	33
3.4	Plan och bygglov	36
3.5	Mark- och exploateringsverksamhet.....	40
3.6	Trafik.....	42
3.7	Miljö- och hälsoskydd.....	45
4	Sektor för teknik och förvaltningsstöd	47
4.1	Organisation	47
4.2	Mål och inriktningar	47
4.3	Ekonomi	48
4.4	Fastighet	49
4.5	IT	52
4.6	Måltidsservice.....	55

4.7	Service.....	57
4.8	Städservice.....	59
4.9	Säkerhet.....	61

Bilaga 1 Investeringar

Bilaga 2 Exploateringar

1 Kommunstyrelsen

1.1 Kommundirektören om 2023

2023 har varit ett spännande och händelserikt år som slutade bra med ett resultat för kommunen som helhet om 268 mnkr. Vi kan konstatera att vi har en samlad bra övergripande måluppfyllelse och bra resultat i merparten av olika mätningar som exempelvis Insikt.

Omvärlden

Omvärldsfaktorer som påverkat oss mycket och på många sätt är krig i Europa med energibrist, kraftigt höjda räntor, hög inflation med stigande priser och ett säkerhetspolitiskt mer osäkert läge än på länge. Dessutom är Sverige på väg in i en lågkonjunktur med en svagare ekonomisk utveckling och minskad byggnation.

Dessa faktorer påverkar kommunens kostnader och mer specifikt vad gäller inköp för livsmedel samt en omfattande minskning och efterfrågan på mark och projektering med mera. Inflationen driver också på kommunens pensionskostnader 2023. Vi har haft ett stort fokus på ekonomin under 2023, vilket kvarstår under 2024.

Politisk situation

Politiskt har det varit en ovanlig situation där alliansen i minoritet fått styra på oppositionens budget (S, V, MP). Det har inneburit att rollerna mellan de politiska grupperingarna och relationen till tjänstepersonerna har ändrats.

1.2 Styrmodell

Styrmodellen innehåller följande delar:

Vision: Härryda – här vågar vi!

I Härryda kommun bygger vi framtiden. Här har människor och företag möjlighet att växa och blomstra. Här lyfter idéer och landar lösningar som håller för kommande generationer.

Våra ledord: mod, nytänkande, handlingskraft

Förhållningssätt

I Härryda kommun har vi ett gemensamt förhållningssätt som uttrycker hur vi vill vara och agera på jobbet, för att gemensamt förflytta kommunen mot visionen. Genom vårt förhållningssätt påverkar vi upplevelsen av Härryda kommun.

"Varje dag gör vi mötet med Härryda kommun enkelt. Vi är engagerade, ser möjligheter och skapar lösningar. Vi är kompetenta, professionella och öppna för olika perspektiv. Vi prövar nya idéer och vill alltid bli bättre. Tillsammans åstadkommer vi mer"

Verksamhetens grunduppdrag

Verksamhetens grunduppdrag avser uppdrag enligt lagstiftning och andra både statliga och kommunala styrdokument. Grunduppdraget ska beskriva varför verksamheten finns, vad den ska göra och för vem. Grunduppdraget är relativt beständigt över tid.

Ekonomiska ramar, prioriterade mål och kvalitet

Politikerna, inom parti, block eller annan gruppering utarbetar en strategisk plan som antas av kommunfullmäktige. Den strategiska planen beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden, både vad gäller kommunens roll som serviceutförare och rollen som demokratiaktör/samhällsutvecklare.

Den årliga budgeten utgår från den strategiska planen och ska ge konkretiseringar, främst med fokus på serviceuppdraget. Budgeten som fastställs av kommunfullmäktige anger ekonomiska ramar och prioriterade mål, inriktningar och uppdrag. Utifrån detta utarbetas nämndspecifika verksamhetsplaner där även kvalitetsindikatorer ingår för att beskriva kvaliteten i grunduppdrag och inriktningar.

1.2.1 Planering och uppföljningsprocessen

Den strategiska planen

Den långsiktiga inriktningen för kommunen uttrycks i den strategiska plan som antas av kommunfullmäktige. Det är politikerna, inom parti, block eller annan gruppering som tar fram planen och den beskriver det som politiken vill åstadkomma under mandatperioden.

Budget, mål och inriktningar

Den strategiska planen kompletteras med ett årligt beslut om budget, mål och inriktningar på en kommunövergripande nivå. Här pekas det som är särskilt viktigt kommande år ut. Beslut om detta fattas av kommunfullmäktige i juni varje år där även ekonomiska ramar för nämnderna fastställs. Utifrån kommunfullmäktiges strategiska plan och årliga budgetbeslut utarbetar kommunens nämnder budget, mål och inriktningar för sitt verksamhetsområde. Däri framgår de särskilt prioriterade målen för året.

Verksamhetsplan

Förvaltningen får därefter i uppdrag att utarbeta förslag till verksamhetsplan som beskriver så väl verksamhetens grunduppdrag som hur verksamheten ska arbeta med de särskilt prioriterade målen. I verksamhetsplanen fördelas också budgetanslag per sektor och verksamhetsområde. Verksamhetsplanerna fastställs

av kommunens nämnder i december och delges därefter till kommunfullmäktige.

Verksamhetsberättelse, bokslut och ekonomiska rapporter

Uppföljning av verksamhetsplanerna görs genom

- verksamhetsberättelse per 31 december, där det sker en fördjupad uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- delårsbokslut per 31 augusti, där det sker en uppföljning av ekonomi, grunduppdrag och prioriterade mål.
- fyra ekonomiska rapporter med prognoser.

Detta innebär att kommunstyrelsen och kommunens nämnder får en samlad uppföljning av verksamheterna två gånger per år. Dessutom rapporteras vissa resultat och uppföljningar separat. Kvalitetssäkring av grunduppdragen sker där till kontinuerligt med hjälp av kvalitetsindikatorer och andra nyckeltal som redovisas till respektive nämnd.

1.3 Kommungemensamma områden

I detta avsnitt beskrivs övergripande uppföljning av arbetet med de områden som i verksamhetsplanen för 2023 pekats ut som kommungemensamma strategiska områden. Alla sektorer och verksamheter ska arbeta med dessa områden och utvecklingsarbetet samordnas gemensamt i förvaltningen.

De fem områdena är digital utveckling, hållbar utveckling, näringsliv, kompetensförsörjning och trygghet.

Enligt reglementet är det kommunstyrelsen som har huvudansvaret för dessa övergripande frågor, men eftersom frågorna också ska genomsyra och prägla samtliga verksamheter beskrivs de även i nämndernas respektive verksamhetsberättelse.

1.3.1 Digital utveckling

Härryda kommun definierar digitalisering som en metod där digitala lösningar används för att verksamhetsutveckla och ställa om. Arbetet utgår från kommunens policy för digital utveckling, där tre principer är utgångspunkter; *invånaren först*, *digitalt först* och *samverkan först*.

Invånaren först

I arbetet med att skapa ökad kunskap och styrning av digitalisering har sektorn för samhällsbyggnad tagit fram en sektorsgemensam färdplan för digital utveckling. Färdplanen pekar ut sektorns målbild för digital utveckling och vägen dit. Sektorn var dessutom först ut med att publicera öppna data. Genom att bland annat publicera information om kommunens badplatser, lekplatser, parkeringar och grillplatser tas ett första steg mot en mer öppen och transparent kommun.

Appen ”Mitt Härryda” fortsätter att utvecklas. Appen har nu möjlighet att skicka notiser till användare som får proaktiv och relevant information. Appen utgör fortsatt ett viktigt komplement till övriga kommunikationskanaler för att ge snabb och relevant information till invånare. I syfte att få ökad delaktighet i utvecklingen av appen har ett antal invånarlabbs genomförts där invånare bjödits in

för att identifiera nyttor, ta emot förslag och lyfta behov utifrån digital service. Invånarlabbar har hittills genomförts med målgrupperna vårdnadshavare och fastighetsägare. Antal nedladdningar har ökat under året. Drygt 6000 personer har nu laddat ner appen vilken är en ökning med 40 procent jämfört med föregående år.

För att ge invånare en mer anpassad och personlig digital service har ett förberedande arbete genomförts för att skapa ett "mina sidor" för både webb och app. Detta är en viktig del i att skapa en mer sammanhållen digital service med invånaren i fokus.

Digitalt först

Arbete pågår för att utveckla och skapa integrationer mellan olika system i syfte att effektivisera och förenkla digitala flöden. Planerade integrationer har genomförts men har i flera fall blivit försenade på grund av utmaningar i teknisk plattform och infrastruktur.

Härryda kommun ligger i framkant när det gäller organisering och införande av digitala tjänster. Under årets samverkansforum med över 150 deltagande kommuner vann Härryda kommun flera priser för vårt arbete och förmåga att dela med oss av våra erfarenheter och kunskaper. Härryda kommun har under året ökat nyttjandet av digitala tjänster med 30 procent jämfört med föregående år. Detta skapar en effektiv service med hög kvalitet och förenklar vardagen för invånare och företag.

Samverkan först

Kompetenshöjande aktiviteter har genomförts med exempelvis välbesökta workshops för att utforska möjligheter med AI och primärt ChatGPT. För att visualisera kommunens olika digitaliseringsinitiativ har en teknisk plattform införskaffats för portföljstyrning av digitala initiativ. Detta ger en ökad överblick över fokusområden kopplat till digital utveckling som skapar möjlighet till ökad styrning av digitalisering som skapar nytta.

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd har utvecklat ett koncept med ett innovationsteam. Syftet är att öka fokus på verksamhetsutveckling och att identifiera nya möjligheter för att sektorn ska bli en än mer relevant partner (serviceorganisation) för övriga förvaltningen.

Under året har kommunen anslutit till regiongemensam samverkan kopplat till öppen data. Projektet leds av Västra Götalandsregionen (VGR) och kommer att pågå under hösten med utbildningar och publicering av öppen data till regionala och nationella dataplattformar. Resultatet av denna samverkan är nu att kommunen publicerat tre datamängder till den regionala och nationella portalen för öppna data.

1.3.1.1 Digital utveckling indikatorer

Indikatorer	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Andel chefer som anser att de vet hur de kan bidra till Härryda kommuns arbete med digitalisering, % (Kommunens chefsenkät)	-	72	76
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med digitalisering, % (Kommunens chefsenkät)	-	83	84
Andel invånare som uppger att det är viktigt att kommunicera och få digital service, % (SCB:s medborgarundersökning, kommunens egna frågor)	-	66	-
Andel invånare som uppger att kommunen lever upp till förväntningarna på digital service, % (SCB:s medborgarundersökning, kommunens egna frågor)	-	43	-

Utfall som saknas markerats med sträck.

1.3.2 Näringsliv

Ett robust näringsliv är en grundförutsättning för ett växande Härryda kommun. Det är genom företagande som nya arbetstillfällen och förutsättningar för att bo, leva och verka i kommunen skapas. Härryda kommun har som mål att vara Sveriges bästa näringslivskommun. 2023 placerade sig Härryda kommun på plats 11 av landets 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet, vilket är bäst i Göteborgsregionen.

Kommunens arbete utgår från det näringslivsstrategiska programmet fastslaget av kommunfullmäktige 2019. Fokusområden för Härryda kommun är att arbeta med kompetensförsörjning, kommunens attraktionskraft, infrastruktur, markfrågan, företagsklimat och innovationskraft. Den antagna näringslivspolicyn tar avstamp i tre principer; företagen prioriteras, företagen är våra kunder och företagen utvecklar Härryda kommun.

SKR:s mätning Insikt mäter hur företag som haft kontakt med kommunen i myndighetsutövande ärenden uppfattar kommunen. Resultatet presenteras löpande under året i form av ett index för olika områden så som bygg, mark, miljö, livsmedel, servering och brandskydd samt ett totalvärde för helheten. Härryda kommuns preliminära index för 2023 är ett resultat på 75 (skala 1-100), vilket är ett förbättrat resultat jämfört med föregående år (74). Området upphandling är med i undersökningen sedan 2020 men redovisas separat, där är Härryda kommuns preliminära index för 2023 66 (skala 1-100) vilket är en förbättring jämfört med föregående år (59).

Alla kommunens verksamheter och medarbetare bidrar till att skapa goda förutsättningar för företagande i kommunen. Arbetet med näringslivsfrågor är prioriterat och en självklar del i ordinarie styrning i organisationen. Handlingsplanen "Vägen för att bli nr 1 - handlingsplan för att varaktigt bli Sveriges bästa näringslivskommun" är gemensam för hela förvaltningen och innehåller åtgärder för att målet ska uppnås. En del i arbetet med att sprida kunskap om näringslivets betydelse och företagsklimat är Näringslivsveckan, ett internt arrangemang under en vecka med 12 seminarier och aktiviteter på fem

dagar, totalt deltog nästan 500 medarbetare från förvaltningen. En film om näringslivets betydelse för kommunen har också producerats och denna har kommunicerats både internt och externt.

Trycket på att etablera företag i kommunen har varit fortsatt stort trots en vikande konjunktur och flera stora nya verksamhetsområden är under planering bland annat vid Mölnlycke företagspark, Bårhultsmotet, Flygplatsmotet, och vid Ryamotet. Företagslotsen skapar förutsättningar för utveckling av befintliga företag i kommunen med en snabb och tydlig ingång till kommunen för bättre koordinering och samverkan.

Arbetet med platsutveckling sker i samarbete med fastighetsägare, enskilda näringsidkare samt samordnar kontakter internt inom förvaltningen som tillsammans skapar förutsättningar för mer trivsamma centrum.

Besöksnäringen är en viktig och växande näring i Sverige och fokus för Härryda kommun har varit att fortsatt utveckla besöksmålet Råda Säteri och vara ett stöd för övriga besöksnäringföretag i kommunen på olika sätt.

En viktig del i arbetet är dialogen med företagen och för att skapa goda förutsättningar för det finns flera vägar, bland annat regelbundna företagsbesök. I februari genomfördes dessutom en företagsbesöksdag där 40 politiker och tjänstepersoner från kommunen, uppdelade i 10 grupper, besökte 30 olika företag under en förmiddag. Under året genomfördes sju Härrydafrukostar för företag, ca 70 personer deltog vid varje tillfälle. Enheten deltog samt arrangerade också 20 andra frukostträffar med mindre antal deltagare, mer fokuserat på våra centrumföreningar samt lokala företag i våra företagsparker och på Råda Säteri. Årets Näringslivskväll ägde rum i mars och lockade drygt 100 personer, där delades priser ut till årets företagare, årets unga företagare, årets nyföretagare mm.

1.3.2.1 Näringsliv indikatorer

Indikatorer	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Svenskt näringslivs kommunranking	2	9	11
Företagsklimat enligt Insikt, totalt NKI	72	74	74
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med näringslivsfrågor, % (Kommunens chefsenkät)	44	44	44

Resultatet för Företagsklimat enligt Insikt, totalt NKI för 2023 är preliminärt, slutgiltigt resultat redovisas i april 2024.

1.3.3 Hållbar utveckling - Agenda 2030

Hållbarhetsstrategiskt program 2023–2035 antogs av kommunfullmäktige i april. Programmet innehåller fem insatsområden med tydliga målsättningar inom områdena demokrati och delaktighet, att vara en klimatneutral kommunkoncern till 2030, att ha ett konkurrenskraftigt och robust näringsliv i kommunen, att ha hållbar förvaltning av mark och naturresurser samt att vara en trygg och säker kommun med minskade skillnader i hälsa. Programmet pekar ut bland annat digitalisering, samverkan och innovation som verktyg för att kunna nå målsättningarna. Programmet är koncernövergripande och samverkan med de kommunala bolagen blir centralt i genomförandet. Programmets insatsområden

och målsättningar har arbetats in i verksamhetsplanen för 2024.

Kommundirektören har utsett en särskild styrgrupp för att skapa ytterligare kraft i styrning och ledning av hållbarhetsfrågorna. Styrgruppen har under året beslutat om ett förvaltningsgemensamt mål för avfall som ska genomföras 2024 samt tillsatt en arbetsgrupp för att arbeta med klimatanpassningar. Styrgruppen har även ett övergripande ansvar för det interna samverkansforumet för hållbar utveckling. Forumet inkluderar nu, utöver chefer och andra nyckelpersoner från samtliga sektorer, också representanter från de kommunala bolagen.

En viktig del i miljöarbetet är att säkerställa att medarbetarna har god kunskap inom området. Miljöutbildning erbjuds regelbundet, öppet för alla verksamheter att anmäla medarbetare till. Under året deltog ca 60 medarbetare och chefer i utbildningen.

Arbetet utifrån planen för fossiloberoende förvaltning fortgår med åtgärder och insatser. Av de totalt 24 åtgärderna i planen är 10 genomförda, åtta är under arbete och för sex åtgärder kvarstår att påbörja. För att ytterligare fokusera och konkretisera insatserna mot fossiloberoende, har en revidering av planen genomförts.

Projektet cirkulärt möbelflöde har pågått under året. Vid årsskiftet övergick projektet till ordinarie verksamhet och det cirkulära möbelflödet är nu organiserat i sektorn för Teknik och förvaltningsstöd. Totalt har 2512 möbler cirkulerats under 2022 och 2023. 2023 cirkulerades totalt 1558 möbler, 676 utav dem var renoverade och 882 möbler cirkulerades i befintligt skick eller med enklare renovering och tvätt.

Kommunstyrelsen har beslutat att kommunen ska medverka i den regionala kraftsamlingen kring klimatlöften för perioden 2024–2026. Härryda kommun har antagit 12 av 30 klimatlöften, vilket ger ökat fokus på det redan pågående arbetet och påskyndar genomförande.

Ett nytt styrdokument för arbetet med att skapa giftfria miljöer i kommunens verksamheter, Policy för giftfri kommun, fastställdes i mars av kommunstyrelsen. Arbetet med implementering pågår.

Arbetet med ortsbaserat utvecklingsarbete har inletts i Rävlanda och syftar till att genom nya samverkansformer och nya arbetssätt öka trygghet, delaktighet och tillit bland boende och verksamma på orten. Arbetet har under året gått in i en ny fas genom att en projektorganisation bildats. En projektledare har tillsatts som under nio månader ska leda och konkretisera arbetet. Målet är att strukturer skapas som lever vidare efter projektet är avslutat.

Som en del i arbetet med ungas delaktighet genomfördes under hösten enkäten Lokal uppföljning av ungdomspolitik (LUPP). Enkäten, som genomförs vart tredje år, riktar sig till ungdomar i årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet. Svaren ger en bred bild av ungas livssituation och utgör ett viktigt underlag i utvecklingen av förvaltningens verksamheter samt för fortsatt dialog mellan ungdomar och politiska företrädare. Resultatet presenteras under 2024.

Projektet industriell symbios som genomförts i Bårhults företagspark har avslutats. Projektet har resulterat i dialog mellan ett antal företag och identifierat

möjliga områden för samverkan. Ett forum för företagen att lyfta gemensamma frågor skapades och drivs av företagen själva. Chalmers Industriteknik levererade en slutrapport under våren där kommunen rekommenderas att lyfta symbios som planeringsperspektiv tidigt när nya verksamhetsområden planeras.

1.3.3.1 Hållbar utveckling indikatorer

Indikatorer	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	54	-
Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- klimatpåverkan fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	46	-
Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)	-	42	-
Aktuell hållbarhets kommunranking, kommunplacering	145	171	125
Dagens samhälles Agenda 2030-ranking, kommunplacering	6	6	14
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med hållbarhetsfrågor inom sin enhet, % (Kommunens chefsenkät)	76	72	74
Invånare 16-84 år) med bra självskattat hälsotillstånd, andel % (Hälsa på lika villkor)	77	74	-
Invånare (16-84 år) med gott psykiskt välbefinnande, andel % (Hälsa på lika villkor)	91	86	-

Utfall som saknas markeras med sträck. För vissa indikatorer finns utfall för 2023 tillgängligt först under 2024.

1.3.4 Kompetensförsörjning

Från 2023 är kompetensförsörjning ett av Härryda kommuns gemensamma prioriterade områden. En välfungerande kompetensförsörjning är avgörande för hur Härryda kommun möter dagens och framtidens behov av kompetens. Vi behöver arbeta aktivt, strategiskt och operativt med att skapa bästa möjliga förutsättningar för hållbara medarbetare som kan leverera service och stöd med god kvalitet till de som bor, verkar och vistas i vår kommun. Viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat personalförsörjning, kompetensutveckling och ledarskapsförsörjning.

Arbetsgivaren har skapat en styrgrupp och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för att arbeta med de övergripande frågorna gällande kompetensförsörjning. Under året genomfördes två undersökningar inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet, dels varför medarbetare väljer att arbeta i Härryda kommun och dels varför medarbetare väljer att arbeta deltid. Ett område som arbetsgruppen har påbörjat förbättringsarbete inom är introduktion för nyanställda.

I arbetet med arbetsgivarvarumärket har det även tagits fram ett kommungemensamt grafiskt uttryck för rekrytering. Syftet med det nya manéret

är att skapa en tydlig och enhetlig bild av Härryda kommun som arbetsgivare och det kommer användas i olika typer av rekryteringsmaterial, t.ex. annonsering och material vid mässor.

1.3.5 Trygghet

Kommunstyrelsens åtgärdsplan för ökad trygghet är en viktig utgångspunkt för arbetet inom förvaltningen. Satsningen på ordningsvakter i Mölnlycke och Landvetters centrum har fortsatt under 2023 med en geografisk utökning av LOV3-områdena. Målet är att denna insats ska bidra till att man känner sig tryggare när man rör sig i kommunens centrum. Utöver ordningsvakter används även väktare som bevakar kommunens fastigheter i samtliga kommundelar.

Installering av kameror på kommunens skolor fortsätter. Målet är att denna insats ska minska skadegörelsen på skolorna samt underlätta polisens utredningsarbete vid skadegörelse. Mindre skadegörelse på skolorna ökar tryggheten för elever och personal men även för dem som bor i anslutning till kommunens skolor.

För att involvera invånarna har ett ortsbaserat folkhälsoarbete påbörjats med start i Rävlanda. Syftet med detta arbete är att öka tryggheten på respektive ort. Förvaltningen stärker även förutsättningarna för de nattvandringar som sker.

Kommunens brottsförebyggande arbete syftar även till att öka den upplevda tryggheten i kommunen. Förvaltningsövergripande samverkan har under året skett i syfte att skapa ett kunskapsbaserat arbetssätt med rätt organisatoriska förutsättningar för det brottsförebyggande arbetet. Rekrytering av en utvecklingsledare för det brottsförebyggande arbetet pågår.

Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Förvaltningen gör löpande uppföljningar med hjälp av undersökningar så som LUPP, nationell folkhälsoenkät, SCB:s medborgarundersökning samt statistik över skadegörelse och annan brottslighet.

1.4 Mål och inriktningar

1.4.1 Vision och förhållningssätt

För att vision och förhållningssätt ska genomsyra verksamheterna och nå ut till alla medarbetare ställs krav på systematik och medvetet kontinuerligt arbete. Alla chefer förväntas kontinuerligt diskutera betydelsen av vision och förhållningssätt med sina medarbetare, t ex på arbetsplatsträffar. Det finns gemensamt material på intranätet att använda som stöd i dessa dialoger. I rekryteringsprocessen samt i introduktion av nya medarbetare utgör vision och förhållningssätt viktiga delar för kommunens attraktivitet som arbetsgivare. I utvecklingssamtal och lönesamtal diskuteras vision och förhållningssätt med varje enskild medarbetare utifrån särskild mall för samtalen.

1.4.2 Mål för god ekonomisk hushållning

Målen för god ekonomisk hushållning i Härryda kommun ska medverka till att

varje generation tar ansvar för sin konsumtion av kommunal verksamhet och efterlämnar miljömässiga, sociala och ekonomiska förutsättningar som är minst lika goda som vid övertagandet.

1.4.2.1 Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Målen avser bostadsbyggande, förskoleverksamheten, grundskola och gymnasiet samt bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning. Nedan redovisas fastställda verksamhetsmål för styrelsens/nämndens ansvarsområden med förvaltningens bedömda måluppfyllelse.

Politiskt prioriterade områden	Indikator/mått	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer	Befolkningstillväxt, (%)	0,7	2	1,94	0,3
	Antal färdigställda lägenheter	201	389	496	227
	Andel av större exploateringsområden med alla tre upplåtelseformerna, %.	80	80	80	60
	Antal varianter på lägenhetsstorlekar i nyproducerade områden med flerbostadshus (1–5 rum och kök).	5	4	5	4

Mål: Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer

Under 2023 ökar befolkningen med 122 personer, vilket motsvarar en befolkningsökning med 0,3 %. Prognosen för hela året pekade vid delåret mot att befolkningen skulle öka med 432 personer, eller ca 1,1 % under året, vilket inte skett. Under första delåret ökade befolkningen med 0,5 %. Sedan dess har antal invånare sjunkit hela tiden fram till årsskiftet med 0,2 procentenheter. Den största förklaringen till att befolkningsökningen sjunkit under hösten är att fler personer har flyttat ut än vad som har flyttat in. Under året har det även sålts ca 100 bostäder färre än året innan. Utfallet av befolkningsökningen beror därmed främst på födelsenettet, det vill säga antal födda, vilket blev totalt 110 personer under året.

Antalet färdigställda lägenheter under är 227 lägenheter, varav 52 st småhus. Den senaste tioårsperioden har folkökningen varit 2,1 personer i snitt per nyproducerad lägenhet i flerbostadshus. Antal inflyttade per nyproducerad lägenhet under 2023 är 1,6 personer i snitt, vilket ligger på samma nivå som de två senaste åren.

Det rådande konjunkturläget gör att bostadsbyggandet inom de antagna detaljplanerna inte kommit igång som planerat, vilket påverkar antal färdigställda lägenheter och därmed möjligheten till en befolkningsutveckling enligt kommunens satta mål. Enbart i lagakraftvunna men ännu inte påbörjade detaljplaner finns det möjlighet att uppföra ca 1 500 bostäder. Dessutom inryms

det 3 000 - 5 000 bostäder i pågående detaljplaner samt beviljade planbeskedsansökningar. Sammantaget gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas på längre sikt i och med den mängd bostäder i antagna och pågående detaljplaner. Med ovanstående uppgifter bedöms därför målet om en befolkningsökning på 1,5 % som delvis uppfyllt.

1.4.3 Kommunstyrelsens mål för 2023

- De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag

Uppföljning

Skattesatsen är oförändrad och båda de finansiella målen nås, både sett ur ett fyraårsperspektiv och till det enskilda året 2023. Målet bedöms därmed som uppfyllt.

- Härryda skall bli nummer ett i undersökningen Sveriges miljöbästa kommun
- Vi skall våga pröva nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda.
- Bevara och utveckla fler områden för naturnära rekreation

Uppföljning

Härryda kommun har klättrat i årets miljöranking till plats 125 av 290, en förbättring från föregående års plats 171. Rankingen publiceras av tidskriften Aktuell Hållbarhet.

Rankingen, som baseras på en kombination av enkätsvar från kommunen, klimatdata samt statistik från olika myndigheter och intresseorganisationer, belyser flera nyckelområden så som klimat, energi, vatten, natur och avfall. Enkäten efterfrågar information om kommunens strukturer och riktlinjer för hållbarhetsarbete samt konkreta åtgärder som genomförts eller påbörjats.

Resultaten från årets ranking visar på positiva trender inom flera områden där kommunen tar fler poäng, som till exempel minskat kommunalt avfall, reducerad mängd insamlat matavfall, ökat inköp av ekologiska livsmedel och förbättrad placering i rankingen Håll Sverige Rent-kommun.

Enkätfrågorna ändras årligen, vilket gör att resultaten från år till år är svåra att jämföra. Nya frågor gällande cykelvägar, energieffektivisering och minskad förbränning av plast har varit positiva för Härryda kommuns placering i årets ranking. Vissa delar av enkäten anses heller inte vara relevanta för Härryda kommun. Ett exempel är frågan om systematiskt arbete för hållbarhetskrav på kapital- eller skatteplaceringar, eftersom sådana placeringar inte görs av kommunen.

Det hållbarhetsstrategiska programmet för kommunen beslutades i kommunfullmäktige i april. Programmet beskriver bland annat innovation och samverkan som två bärande verktyg för att lyckas med de högt ställda mål som programmet inrymmer. I genomförandet av programmet är nytänkande och bred delaktighet centralt.

Ett exempel på nytänkande lösningar för ett hållbart Härryda är arbetet med cirkulära möbelflöden som har etablerats i förvaltningen under 2022 och under 2023 går från projektform till att vara en del i ordinarie verksamhet. Hittills har ca 2500 möbler cirkulerats utav dem har ca 1040 möbler renoverats via snickeriet inom Härryda Framtid.

I förslag till ny översiktsplan lyfts vikten av att områden med värden för friluftsliv, naturmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster, som utgörs bland annat av friluftsområden, naturreservat, skogsmark, värdefull natur samt vattendrag, utvecklas och bevaras. Naturen är viktig för rekreation, folkhälsa, ekosystem och biologisk mångfald och det är viktigt att den är tillgänglig för alla. För närvarande pågår arbetet med att sammanställa synpunkter som inkommit under samrådet, där flera av dessa handlar om tillgång till och bevarande av naturen.

Drift och skötsel av kommunala naturreservat har intensifierats efter sommaren för att säkerställa allmänhetens tillgång till friluftsliv och naturupplevelser.

Genom det nya föreningsstödet innefattas även särskilda avtal som sluts när en organisations verksamhet bedöms vara av särskilt stor samhällelig betydelse av exempelvis demokratiska eller geografiska skäl. Inför 2023 beslutade dåvarande Välfärdsnämnden att bevilja tolv friluftsriktade föreningar ett särskilt stöd. Föreningar som arbetar med utomhusanläggningar så som skidspår, vandringsleder, cykelspår som på olika sätt tillgängliggör skog och mark. Föreningarna underhåller och skapar möjligheter genom aktivitet och rekreationsytor för en bred allmänhet.

- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka

Uppföljning

Satsningen på ordningsvakter i Mölnlycke och Landvetters centrum har fortsatt under 2023 med en geografisk utökning av områdena. Målet är att denna insats är att förebygga brott samt att bidra till att man känner sig tryggare när man vistas i kommunens centrumdelar. Trygghetsskapande områdesbevakning med väktare sker i respektive kommundel och justeras löpande efter rådande lägesbild. Vissa områden har i perioder haft ökat behov av bevakningsinsatser och extra resurser har då satts in.

Antalet kommunala fastigheter med kamerabevakning har blivit fler under året. Syftet med denna insats är att minska skadegörelsen på skolorna samt underlätta polisens utredningsarbete. Mindre skadegörelse på skolorna ökar tryggheten för elever och personal men även för dem som bor i anslutning till kommunens skolor.

Kommunens brottsförebyggande arbete syftar även till att öka den upplevda tryggheten i kommunen. Förvaltningsövergripande samverkan har under året skett i syfte att skapa ett kunskapsbaserat arbetssätt med rätt organisatoriska förutsättningar för det brottsförebyggande arbetet. Rekrytering av en utvecklingsledare för det brottsförebyggande arbetet pågår.

Regelbunden samverkan sker med polismyndigheten för gemensam underrättelse och avvägd närvaro. Genom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) sker samordning av insatser och åtgärder riktade mot barn och ungdomar.

Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Förvaltningen gör löpande uppföljningar med hjälp av undersökningar så som LUPP, nationell folkhälsoenkät, SCB:s medborgarundersökning samt statistik över skadegörelse och annan brottslighet. Tryggheten i kommunen följs upp via SKR:s Öppna jämförelser trygghet och säkerhet. 2023 kände sig 84,8% trygga utomhus i området där de bor när det är mörkt ute, siffran var oförändrad från föregående år.

1.5 Personal

Det personalpolitiska programmet (PPP) beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. PPP är uppbyggt kring tre grundperspektiv; **medarbetarskap, ledarskap** samt **kommunikation och samverkan**. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla deltar och engagerar sig i arbetet. Utifrån PPP sker ett löpande utvecklingsarbete inom olika personalpolitiska områden.

Medarbetarskap, kommunikation och samverkan

Det personalpolitiska programmet (PPP) ska medverka till att Härryda kommuns arbetsgivarvarumärke stärks och att en stadig grund läggs för alla medarbetare i organisationen, kring vilken typ av arbetsgivare vi vill vara. Programmet beskriver de förhållningssätt som ska genomsyra organisationen. Det är uppbyggt kring tre grundperspektiv; medarbetarskap, ledarskap samt kommunikation och samverkan. Programmet ska vara levande och det är viktigt att alla anställda deltar och engagerar sig i arbetet.

Medarbetarenkäten genomfördes under 2023 vilket är en bra temperaturmätare på hur organisationen mår och vad medarbetarna tycker om sin arbetsgivare. Resultatet från enkäten är positivt på övergripande förvaltningsnivå och indexet för hållbart medarbetarengagemang blev 79 vilket är i nivå med kommuner i närområdet. Värdet är ett tecken på att organisationen mår bra. Medarbetarenkäten genomförs vartannat år.

Förvaltningen får generellt sett höga resultat när det gäller ledarskap och styrning. De svarande upplever att cheferna har förtroende för dem och att de får uppskattning för sitt arbete. Medarbetarna skattar även samarbete och arbetsklimat högt, likaså lika rättigheter och möjligheter. De svarande uppger att det finns en förståelse för hur deras arbetsuppgifter är kopplade till sina respektive enheters uppdrag och de upplever att arbetet är meningsfullt.

På frågorna som rör hot och våld så är uppfattningen att förekomsten av denna typ av utsatthet har fått samma resultat eller minskat sedan den förra mätningen. På frågorna som rör sexuella trakasserier eller trakasserier och kränkningar av annat slag så är uppfattningen att förekomsten av denna typ av utsatthet har ökat sedan den förra mätningen.

Hälsofrämjande arbete

Härryda kommun eftersträvar att få så många medarbetare som möjligt att inse vikten av att leva ett hälsosamt liv. Genom hälsofrämjande arbete är målet att på sikt medverka till ett totalt bättre hälsoläge bland medarbetarna, vilket på sikt ska leda till minskad sjukfrånvaro.

Friskvårdsarbetet bedrivs i huvudsak genom kommunens hälsoinspiratörer som är ombud i sina respektive arbetsgrupper. Kommunen har idag ca 120 hälsoinspiratörer registrerade och dessa har under året erbjudits två inspirationsträffar. Temat för vårens träff var fysisk aktivitet med fokus på lämpliga aktiviteter för arbetsgruppen och den andra träffen hade fokus på kommunikation som leder till förändring. Kommunen arrangerar kontinuerligt aktivitetstävlingen Motionsutmaningen för att uppmuntra till fysisk aktivitet. Under året har även ett koncept med tips om lokala promenadrundor tagits fram och placerats ut på 15 arbetsplatser, så kallade Walk´nTalk-tavlor.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för året var 8,1 procent. Det är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med 2022. Den korta frånvaron, dag 1–14, var 3,7 procent medan den längre frånvaron var 4,4 procent. Ca en tredjedel av sjukfrånvaron utgjordes av deltidsfrånvaro. Till någon del finns då medarbetare i arbete och håller kontakten med arbetsplatsen. Kvinnors sjukfrånvaro under 2023 var 8,9 procent och mäns sjukfrånvaro var 4,8 procent. Sjukfrånvaron för medarbetare upp till och med 29 år var 7,4 procent, 30-49 år var frånvaron 7,5 procent och 50 år eller äldre var frånvaron 8,9 procent under 2023.

1.5.1 Indikatorer

Indikator/mått	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Hållbart medarbetarengagemang, HME.			
<i>Kommunledning och stödfunktioner</i>	81	81	79
<i>Sektor för samhällsbyggnad</i>	78	78	76
<i>Sektor för teknik och förvaltningsstöd</i>	83	83	81
Mitt arbete är meningsfullt			
<i>Kommunledning och stödfunktioner</i>	4,5	4,5	4,3
<i>Sektor för samhällsbyggnad</i>	4,2	4,2	4,2
<i>Sektor för teknik och förvaltningsstöd</i>	4,2	4,2	4,3
Vi har ett bra samarbete i den arbetsgrupp jag tillhör			
<i>Kommunledning och stödfunktioner</i>	4,2	4,2	4,3
<i>Sektor för samhällsbyggnad</i>	4,1	4,1	4,1
<i>Sektor för teknik och förvaltningsstöd</i>	4,1	4,1	4,2

Indikator/mått	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Sjukfrånvaro, %			
<i>Kommunledning och stödfunktioner</i>	3,2	2,2	2
<i>Sektor för samhällsbyggnad</i>	5,1	5,9	6,1
<i>Sektor för teknik och förvaltningsstöd</i>	6,7	7	5,5

1.6 Kvalitet

1.6.1 Kvalitet i kommunstyrelsens verksamheter

Här redovisas ett urval av nyckeltal från två nyckeltalssamlingar - Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) och SCB:s medborgarundersökning, samtliga nyckeltal finns på Kolada.se.

Kommunens kvalitet i korthet är ett urval av 40 nyckeltal som Sveriges kommuner bedömer som de mest betydelsefulla för att jämföra kvalitet mellan kommuner. Utifrån kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsområden redovisas relevanta KKiK-nyckeltal i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Medborgarundersökningen genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av landets kommuner. Härryda kommun medverkar vartannat år. 1 200 slumpvist utvalda kommuninvånare har fått möjlighet att besvara frågor om hur man uppfattar kommunen och dess verksamheter, oavsett om man har erfarenhet av verksamheten eller ej. Frågorna i undersökningen är nya i sin utformning varför det saknas jämförelser bakåt i tiden.

Kommunens kvalitet i korthet

I tabellen nedan redovisas nyckeltal som berör kommunen som helhet och kommunstyrelsens verksamheter, totalt nio nyckeltal. Härryda kommun är bland de 25 procent bästa kommunerna i nyckeltalet *Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra*. I resterande åtta nyckeltal är Härryda kommuns resultat inom den mittersta kategorin, med 50 procent av kommunerna. I årets resultat återfinns inget resultat inom kategorin för de 25 procent sämsta kommunerna.

För nyckeltalet *Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen*, framgår att Härryda kommun har ökat andelen fossiloberoende fordon från 56 procent 2020 till 59 procent 2022. Under samma period har dock genomsnittet för rikets kommuner ökat (från 38 procent till 49 procent) varför Härryda kommun går från att vara bland de 25 procent bästa till att hamna inom den mittersta kategorin. I nyckeltalet ingår fossiloberoende personbilar och lätta lastbilar i kommunorganisationen. Av dessa två utmärker sig fossiloberoende lätta lastbilar då 75 procent är fossiloberoende, det placerar Härryda kommun inom de 25 procent bästa kommunerna.

Delaktighetsindexet visar en samlad bild av hur väl kommunen möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling, här har Härryda kommun ökat från 64 till 69 procent. Indexet anges i andel procent av maxpoäng av 18 frågor.

För övriga nyckeltal i KKiK som inte redovisas här (dessa finns med i verksamhetsberättelserna för nämnden för utbildning, kultur och fritid respektive socialnämnden) framgår att Härryda kommun totalt sett har goda resultat. För nämnden för utbildning, kultur och fritid är flertalet av nyckeltalen inom kategorin bland de 25 procent bästa kommunerna. För socialnämnden är det ett något mer varierat resultat med några nyckeltal inom den bästa kategorin och flertalet bland de 50 procent av kommunerna som placerar sig i mitten.

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Kommunens kvalitet i korthet			
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	-	83,1	-
Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	-	74,5	-
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	65	64	69
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	72	74	
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	22	22	
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare	441	383	
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	58,7	59,0	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	27	28	
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)		73,4	-

Färgerna rött, gult och grönt används för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat och de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta kommunerna får röd färg och de 50 procent i mitten får gul färg. Utfall som saknas markeras med sträck. För vissa indikatorer finns utfall för 2023 tillgängligt först under 2024.

Medborgarundersökningen

Medborgarundersökningen genomförs vartannat år. I tabellen nedan redovisas ett urval av resultatet från SCB:s medborgarundersökning 2022. Resultatet har även redovisats i verksamhetsberättelse 2022. De fyra första nyckeltalen handlar om kommunen som helhet. Här framgår att 98 procent är positiva till påståendet att kommunen är en bra plats att bo och leva på, 90 procent anser att kommunen sköter sina olika verksamheter bra och fyra av fem invånare kan rekommendera andra att flytta till kommunen. När det gäller frågan om möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är det 24 procent av invånarna som är nöjda. Detta resultat ligger dock över genomsnittet i jämförelse med övriga 136 kommuner i undersökningen.

Gällande trygghet upplever 98 procent av kommuninvånarna att de är ganska eller mycket trygga utomhus när det är ljust ute. Upplevelsen av trygghet minskar dock när det är mörkt. Det framgår även att kvinnor och äldre upplever otrygghet i högre grad.

I frågor om bemötande, information och inflytande ges Härryda kommun ett något

blandat resultat. I fyra mått är kommunen bland de 25 procent bästa kommunerna, medan kommunen har lägre resultat gällande möjligheten att påverka politiska beslut i kommunen, där 27 procent är positiva. I frågor om bemötande har Härryda kommun lägre resultat än genomsnittet, framförallt gällande politikernas bemötande där Härryda kommuner befinner sig bland de 25 procent av kommunerna med lägst resultat.

Sammanfattningsvis framgår av resultatet att Härryda kommun har goda resultat med förhållandevis få brister i jämförelse med övriga kommuner. Samtidigt har Härryda kommun goda förutsättningar, inte minst vad gäller socioekonomiska faktorer och resultaten indikerar att det finns utvecklingspotential både gällande verksamheternas kostnader och kvalitet inom vissa områden. Härryda kommuns invånare ger i det stora hela ett gott betyg till kommunen, både till dess verksamheter och till kommunen som en plats att bo och leva i.

Nyckeltal	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
SCBs Medborgarundersökning			
Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	-	97,8	-
Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	-	89,9	-
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	-	23,8	-
Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	-	80	-
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel(%)	-	84,8	-
Trygg utomhus i området där du bor när det är ljusst ute, andel (%)	-	98,2	-
Låg oro för att drabbas av inbrott i hemmet, andel (%)	-	76,1	-
Låg oro för att utsättas för sexuella trakasserier eller liknande, andel (%)	-	91,9	-
Låg oro för att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld, andel (%)	-	83,9	-
Bra bemötande vid kontakt med politiker i kommunen, andel (%)	-	76,8	-
Möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna fungerar bra, andel (%)	-	54,4	-
Möjlighet att påverka politiska beslut i kommunen fungerar bra, andel (%)	-	26,7	-
Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel (%)	-	42,3	-
Kommunens information kring större förändringar fungerar bra, andel (%)	-	59,7	-

Färgerna rött, gult och grönt används för att visa hur ett resultat ligger till jämfört med andra kommuner. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat och de 25 procent bästa resultaten får grön färg, de 25 procent sämsta kommunerna får röd färg och de 50 procent i mitten får gul färg. Utfall som saknas markerar med sträck. För vissa indikatorer finns utfall för 2023 tillgängligt först under 2024.

1.6.2 Servicegarantier

En servicegaranti är såväl ett löfte som en upplysning om vad invånare kan förvänta sig av kommunen. Den ser till att tjänster håller samma goda kvalitet och erbjuds på lika villkor för alla.

Inom kommunstyrelsens verksamhetsområden finns ett flertal servicegarantier.

Näringsliv

- Kontakt med företagslots inom 24 timmar

Plan och bygglov

- Tydligt tilldelad handläggare inom två veckor för dig som ansöker om planbesked
- Tydlig och kunnig vägledning för dig som ansöker om bygglov

Trafik

- Beslut om tillfällig trafikanordningsplan inom tre veckor
- Beslut om färdtjänst och riksfärdtjänst inom sex veckor
- Beslut om parkeringstillstånd inom sex veckor
- Beslut om torghandel i Mölnlycke inom tre veckor

Miljö- och hälsoskydd

- Kontrollbesök av livsmedelsanläggning inom tre månader
- Rapport från kontroll inom fyra veckor
- Besked om handläggning av tillstånd, dispenser och anmälan enligt miljöbalken inom två veckor
- Tydlig rapport från tillsyn enligt miljöbalken inom fyra veckor
- Direkt bekräftelse när du skickar in köldmediarapport via e-post, i övriga fall inom en vecka.
- Miljöfarlig verksamhet: besked om handläggning, tillstånd, dispenser och anmälan enligt miljöbalken inom två veckor
- Tillsyn och kontroll: Tydlig rapport från tillsyn enligt miljöbalken inom fyra veckor

1.6.2.1 Förvaltningens bedömning av hur garantin fallit ut under 2023

Näringsliv

Företag som kontaktar kommunens näringslivsenhet får en första kontakt inom 24 timmar på vardagar. Näringslivsenheten bedömer att garantin har uppfyllts under 2023 med några få undantag vid tillfällig sjukdom. Det har inte inkommit några klagomål till kommunen under 2023 kring denna garanti.

Miljö- och hälsoskydd

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten gör den sammanlagda bedömningen att servicegarantierna har uppfyllts. Ett fåtal inspektionsrapporter har tagit längre tid att skicka än det servicegarantin stipulerar, dvs inom fyra veckor från inspektion. Några små livsmedelsverksamheter har inte fått besök inom tre månader från registrering. Inga samtal inkommit där det har påtalats att verksamheten inte levt

upp till servicegarantierna.

Plan och bygglov

Planverksamheten gör bedömningen att servicegarantin om tilldelad handläggare inom två veckor från inkommen planbeskedsansökan har uppfyllts. Inga klagomål har inkommit till verksamheten under året.

Bygglovsenheten gör bedömningen att servicegarantin har uppfyllts då inga samtal eller klagomål har inkommit till verksamheten.

Trafik

Trafikverksamheten gör bedömningen att servicegarantierna uppfylls inom samtliga områden. Inga klagomål har inkommit kring att garantierna inte uppfylls.

1.7 Ekonomi

1.7.1 Driftredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Kommunledning och stödfunktionerna	138 427	172 707	34 280	139 575
Samhällsbyggnad	99 547	91 806	-7 741	105 054
Teknik- och förvaltningsstöd	67 602	62 535	-5 067	38 979
Slutredovisning av exploatering samt gatukostnadsersättning	-122 152	0	122 152	-96 662
Nettokostnad	183 424	327 048	143 624	186 946

Nettokostnaden för kommunstyrelsens verksamheter uppgår till 183,4 mnkr, vilket avviker positivt med 143,6 mnkr jämfört med budget. 122,1 mnkr av överskottet beror på intäkter från exploateringsverksamheten och 20,9 mnkr beror på att kommunstyrelsens reserv och de extra resurser som tillsköts nämnden i kommunfullmäktiges december/februaribudget lyfts fram som ett överskott. Exklusive ovanstående är kommunstyrelsens avvikelse 0,6 mnkr.

Anslagen för friskvårdsbidrag och kommungemensam utvecklingsresurs användes inte fullt ut och bidrar ytterligare, förutom nämndsreserven, till kommunledning och stödfunktionernas överskott.

Sektorn för teknik och förvaltningsstöd redovisar ett underskott om 5,1 mnkr. Detta beror främst på stigande livsmedels- och fjärrvärmepriser samt utrangeringar av anläggningstillgångar. Utrangeringarna avser bland annat Djupedals A-plans konstgräsmatta som är utsliten i förtid. Vidare har kostnaderna för licenser överstigit budget till följd av prisökningar och utökad IT-säkerhet. Det förekommer också positiva budgetavvikelser inom sektorn. Exempelvis ett större överskott inom städservice som främst förklaras av lägre personalkostnader än budgeterat samt tillkommande städuppdrag utöver budget som genererat marginalintäkter.

Samhällsbyggnad redovisar en negativ avvikelse jämfört med budget om 7,7 mnkr. Stor osäkerhet inom hela byggbranschen med fortsatt hög inflation och höga räntor påverkar samtliga verksamheter inom sektorn negativt. Utifrån rådande konjunktur och inflationsläge är intäkterna för högt budgeterade och kostnaderna underskattade och därmed utmanas sektorn från två håll

1.7.2 Investeringsredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Kommunledning och stödfunktionerna	0	1 782	1 782	0
Samhällsbyggnad	12 964	138 165	125 201	78 642
Teknik och förvaltningsstöd	174 031	213 324	39 293	55 478
Nettoutgift	186 995	353 271	166 276	134 120

Kommunstyrelsen visar ett överskott om 166 mnkr vilket beror på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt till följd av överklagande och vidare utredningar.

2 Kommunledning och stödfunktioner

2.1 Organisation

Kommunledning består av kommundirektör samt förvaltningens tre stödfunktioner ekonomi och upphandling, personal samt utveckling. Kommundirektören ansvarar för och utövar styrning och ledning av den samlade förvaltningen. Stödfunktionernas uppdrag är att leda, samordna samt stödja inom respektive ansvarsområden. I detta ingår att ansvara för och driva utveckling inom prioriterade områden.

2.2 Ekonomi

2.2.1 Driftredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	47 519	75 200	27 681	46 426
Ekonomi- och upphandlingsfunktionen	20 764	21 695	931	22 289
Personalfunktionen	32 721	36 110	3 389	31 553
Utvecklingsfunktionen	37 424	39 702	2 278	39 307
Nettokostnad	138 428	172 707	34 279	139 575

Kommunledning och stödfunktionerna redovisar ett överskott om 34,3 mnkr. Av dessa utgörs 20,9 mnkr, från kommunstyrelsens reserv och fördelning av december/februaribudget.

Inom ledning budgeteras anslaget för kommunstyrelsens reserv på 16,4 mnkr samt reserven för Råda Säteri på 2,7 mnkr och eftersom medlen inte använts under året visas ett överskott om 19,1 mnkr.

Kommunledning redovisar ett överskott för utvecklingsresursen, under året har 1,4 mnkr använts till insatser inom digitalisering. Friskvårdsbidraget visar ett överskott på 3,3 mnkr av budgeterade 9 mnkr.

Ekonomi- och upphandlingsfunktionen redovisar en positiv avvikelse mot budget om 0,9 mnkr. Överskottet förklaras av mindre nyttjande av systemkonsulter under årets sista månader.

Personalfunktionen visar en positiv budgetavvikelse om 3,4 mnkr. Budget för kompetensmedel uppgår till 5 mnkr och av dessa har 2,2 mnkr förbrukats. Bemanningenheten har högre hyreskostnader än budgeterat, vilket genererar ett underskott om 0,4 mnkr. Dessa kommer att vara justerade till 2024.

Utvecklingsfunktionen visar en positiv avvikelse mot budget på 2,3 mnkr. Överskottet förklaras framför allt av vakanser under året samt att vissa kostnader för exempelvis licenser har skjutits framåt.

2.2.2 Investeringsredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	0	1 703	1 703	0
Utvecklingsfunktionen	0	79	79	0
Nettoutgift	0	1 782	1 782	0

För kommunledning och stödfunktionernas investeringar redovisas ett överskott på 1,8 mnkr, vilket förklaras av tidsförskjutningar gällande konstnärlig utsmyckning och gestaltning. Landviparken och Magasinsvägen i Landvetters backa påbörjades under året.

Investeringar för konstnärlig utsmyckning bokförs framför allt på sektorn för samhällsbyggnad och sektorn för teknik och förvaltningsstöd där motsvarande budget flyttas från kommunledning. Årets utgifter för konstnärlig utsmyckning uppgår till 0,4 mnkr.

Överskottet på 0,1 mnkr inom utvecklingsfunktionen beror på att anslaget för e-arkiv inte har använts under året.

2.3 Ekonomi och upphandling

2.3.1 Grunduppdrag

2.3.1.1 Uppföljning av grunduppdrag

Resultatet i den årliga enkät som skickas ut till alla chefer indikerar en fortsatt hög servicenivå och en hög legitimitet bland organisationens chefer.

Stort fokus under året har varit att erbjuda ett stabilt stöd till verksamheterna beroende på de försämrade ekonomiska förutsättningarna. Inom redovisningsområdet pågår ett arbete utveckla processerna utifrån en ökad digitalisering i verksamheterna.

Det pågående uppdraget med att arbeta med strategiskt inköp fortsätter och kommer förhoppningsvis att leda till en tydligare inköpsorganisation. Nytt för i år är bland annat nya riktlinjer och rutiner för direktupphandlingar. Här sker ett intensivt arbete i syfte att informera och utbilda verksamheterna.

2.3.1.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal leverantörsfakturer	56 585	52 150	56 467	57 249	55 000
Varav elektroniska	42 528	42 135	47 158	49 467	44 000
Antal kundfakturer	101 826	57 344	65 123	59 820	60 000

2.3.2 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	1 017	800	217	1 064
Kostnad	21 781	22 495	714	23 353
Netto	20 764	21 695	931	22 289

Ekonomi- och upphandlingsfunktionen redovisar en positiv avvikelse mot budget om 0,9 mnkr. Överskottet förklaras av mindre nyttjande av systemkonsulter under årets sista månader. Kostnaderna var lägre 2023 än 2022 vilket förklaras av högre personalkostnader och konsulttjänster under föregående år.

2.4 Personal

2.4.1 Mål

2.4.1.1 Kommunstyrelsens mål för 2023

- Personalomsättningen skall minska.
- Personalens arbetsmiljö skall förbättras

Uppföljning

Vi ser att den totala personalomsättningen för förvaltningen under 2023 har minskat jämfört med föregående år. För den yrkesgrupp inom förvaltningen som under år 2022 hade den högst rapporterade personalomsättningen, har det skapats en handlingsplan för olika arbetsmiljöinsatser. Dock ser vi att personalomsättningen för yrkesgruppen har ökat i jämförelse med föregående år.

Arbetsmiljöinsatser pågår även löpande inom förvaltningens övriga verksamheter. Årets medarbetarenkät visar generellt goda resultat på övergripande nivå och är snarlika med resultaten 2021. Förvaltningen har haft ett centralt OSA-mål sedan senast genomförda medarbetarenkäten 2021 angående upplevelsen av rimlig arbetsbelastning. Resultatet i 2023 års enkät är på övergripande nivå densamma som resultatet för 2021 och är över nivån för att en handlingsplan ska upprättas. Årets resultat på övergripande nivå visar även att andelen som uppger att de blivit utsatta för hot eller våld i sitt arbete har minskat eller fått samma resultat som förra mätningen. Arbetsgivaren kommer fortsätta med olika insatser inom området framöver. Systematiskt arbetsmiljöarbete är en integrerad del av verksamhetens vardagsarbete och utveckling. Under 2023 utvecklades arbetet med en årlig uppföljning av det systematiska arbetet genom att det genomförs en enkät i samverkansråden. Syftet är att undersöka och säkerställa att arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och att arbetet bedrivs så som föreskrifterna kräver.

2.4.2 Grunduppdrag

2.4.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Från 2023 är kompetensförsörjning ett av Härryda kommuns gemensamma prioriterade områden. Arbetsgivaren har med stöd av Personalfunktionen skapat en styrgrupp och en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för att arbeta med de övergripande frågorna gällande kompetensförsörjning. En välfungerande kompetensförsörjning är avgörande för hur Härryda kommun möter dagens och framtidens behov av kompetens. Viktiga delar som ingår i arbetet är bland annat personalförsörjning, kompetensutveckling och ledarskapsförsörjning. Under våren genomfördes två undersökningar inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet, dels varför medarbetare väljer att arbeta i Härryda kommun och dels varför medarbetare väljer att arbeta deltid. Personalfunktionens OSA-team har fortsatt arbeta aktivt med förebyggande och hälsofrämjande arbete genom t.ex. samtal och insatser i grupper samt med fortsatt arbetet kring chefshandledning. De är regelbundet ute i förvaltningens ledningsgrupper för att utveckla gruppernas ledarskap. Personalfunktionen har även under året arbetat med att tolka regeländringar och förbereda organisationen inför de förändringar gällande dygnsvila som trädde i kraft under 2023. Bemanningenheten har ett pågående arbete med strategisk personalplanering och för att minska andelen timanställda tillsammans med Förskoleverksamheten och verksamheterna Funktionsstöd samt Vård och omsorg. Planerad och oplanerad frånvaro ska, så långt det är möjligt, täckas av ordinarie personal. Löneenheten har fortsatt arbetet med att utveckla de löneadministrativa processerna, exempelvis genom e-tjänster.

2.4.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal löneutbetalningar per år	49 985	49 391	59 063	51 142	55 000
Antal tillsvidareanställda	2 848	2 857	2 855	2 947	3 050
Antal visstidsanställda	328	323	332	319	250

2.4.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	6 762	714	6 048	6 209
Kostnad	39 483	36 824	-2 659	37 763
Netto	32 721	36 110	3 389	31 554

Personalfunktionen visar en positiv budgetavvikelse om 3,4 mnkr. Budget för kompetensmedel uppgår till 5 mnkr och av dessa har 2,2 mnkr förbrukats. Bemanningenheten har högre hyreskostnader än budgeterat, vilket genererar ett underskott om 0,4 mnkr. Dessa kommer att vara justerade till 2024.

2.5 Utvecklingsfunktion

2.5.1 Grunduppdrag

2.5.1.1 Uppföljning av grunduppdrag

Utvecklingsfunktionen innehåller enheterna Kansli, Kommunikation, Näringsliv samt Digital utveckling. Dessutom finns ansvaret för processledning och samordning för kvalitetsarbete och hållbar utveckling, inklusive folkhälsa och miljö, inom funktionen. Utvecklingsfunktionen har arbetat utifrån grunduppdraget och politiska mål, inriktningar och prioriteringar för respektive område. I kapitlet om kommungemensamma områden redovisas det kommunövergripande arbetet inom näringsliv, digitalisering samt hållbar utveckling.

Kanslienheten

Kanslienhetens arbete har präglats av starten av den nya mandatperioden och ny politisk organisation. Särskilda åtgärder har vidtagits för att kvalitetssäkra processerna kring ärendeberedning och annan hantering kring de politiska instansernas möten.

Digitalisering har stått i fokus i utvecklingsarbetet och har bland annat resulterat i digital hantering av sekretessärenden för nämnden för utbildning, kultur och fritid samt socialnämnden, och publiceringen av webbdarium på kommunens webbplats. Uppgradering och utveckling av system, bland annat ärendehanteringssystemet Platina, har genomförts. Kanslienheten har under året även arbetat med införande av digital signering för de politiska organens handlingar och protokoll. Signeringsportalen kommer sättas i drift under början av 2024. Detta, tillsammans med ökade licenskostnader, har medfört högre kostnader än budgeterat för enheten, vilket dock har kunnat inrymmas inom funktionens budgetram.

Kanslienheten har under 2023 arbetat med förberedelser och samordning av kommande Europaparlamentsval 2024. En ny satsning under 2023 har varit att digitalisera delar av valadministrationen.

Kommunikationsenheten

För att förstärka kompetensen inom kommunikation bland förvaltningens chefer och medarbetare har en digital utbildning utformats och lanserats av kommunikationsenheten. Enheten har under året även hållit utbildning om bland annat mediefrågor för enheter som önskat det.

Arbetet med att vidareutveckla och kvalitetssäkra harryda.se har fortsatt, bland annat genom fokus på tillgänglighet i form av enkelt och begripligt språk på webbplatsen. Under året har alla webbredaktörer erbjudits kompetenshöjande insatser på området.

Utveckling av kommunens grafiska profil pågår, ett arbete görs med att komplettera befintliga riktlinjer med en manual för digitala kanaler. Syftet är ett mer enhetligt och professionellt uttryck i digitala kanaler där även den digitala tillgängligheten ses över.

Rörlig bild och film har använts mer och mer i både extern och intern kommunikation. Med film kan kommunens bredd av verksamheter visas upp på ett inbjudande sätt och ge invånare en inblick i den service och det arbete som dagligen pågår. Under året har kommunikationsenheten också genomfört utbildning för enheter som själva producerar film för sina målgrupper i främst sociala medier, till exempel fritid - ungdom och kulturhusen.

Exempel på större kommunikationsinsatser som gjorts är kriskommunikation i samband med brand i Landvetter samt sommarens bevattnings- och eldningsförbud. Andra exempel är kommunikation kring kommunens nya karriärvägsmodell för vårdpersonal, kommunens olika priser, höstens näringslivsvecka, utvecklingen av Råda säteri samt kontinuerlig kommunikation kring politiska möten och beslut. I slutet av året fick branden i sanatoriet i Rävlanda stor uppmärksamhet i media.

Råda Säteri - del av Näringslivsenheten

Råda Säteri är ett omtyckt och välbesökt utflyktsmål såväl för kommuninvånare som andra besökare. En ny större parkeringsplats stod klar i juni. Sommaren innehöll ett brett utbud av aktiviteter och program inom området; teaterföreställningar, stand-upföreställningar, veteranbilsträffar, konserter samt utbud av matupplevelser av olika slag. Kommunstyrelsen beslutade i juni att uppdra till förvaltningen att teckna hyresavtal med Compass Group AB avseende restaurang i mangårdsbyggnaden. Renoveringen av mangårdsbyggnaden slutfördes i september och Compass Group startade under hösten restaurang LOKAL i mangårdsbyggnaden. I december genomfördes julmarknad under två dagar, vilket var mycket välbesökt.

2.5.1.2 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Andel chefer som anser att de fick svar på sina frågor och den hjälp och stöd de behövde i kontakt med kommunikationsenheten	83	81	77	78
Andel chefer som är nöjda med resultatet och anser att rådgivningen, kommunikationsinsatsen eller leveransen höll bra kvalitet	85	80	79	79
Andel chefer som anser sig ha rätt kunskaper och förutsättningar för att bidra till att Härryda kommun blir en mer kommunikativ organisation		79	76	83
Andel chefer som anser att de fick svar på sina frågor och den hjälp och stöd de behövde i kontakt med kanslienheten	85	88	81	84
Andel chefer som uppfattar att arbetet som utförs av kanslienheten är av god kvalitet	63	56	54	59
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med hållbarhetsfrågor inom sin enhet		76	72	74
Andel chefer som upplever sig veta hur de kan bidra till Härryda kommuns arbete med hållbar utveckling		85	81	77

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Andel chefer som sig ha den kunskap de behöver inom hållbarhetsområdet		75	76	73
Andel chefer som upplever sig veta hur de kan bidra till att Härryda kommun ska ha Sveriges bästa företagsklimat		60	59	64
Andel chefer som upplever sig ha den kunskap de behöver inom näringslivsområdet för att kunna bidra till ett bra företagsklimat		53	59	55
Andel chefer som uppger att de arbetar aktivt/konkret med näringslivsfrågor inom sin enhet		44	44	44
Företagarnas sammanfattande omdöme om företagsklimatet i Härryda kommun (1-6)	3,92	4,21	3,96	4,04
Placering i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet i landets 290 kommuner	7	2	9	11

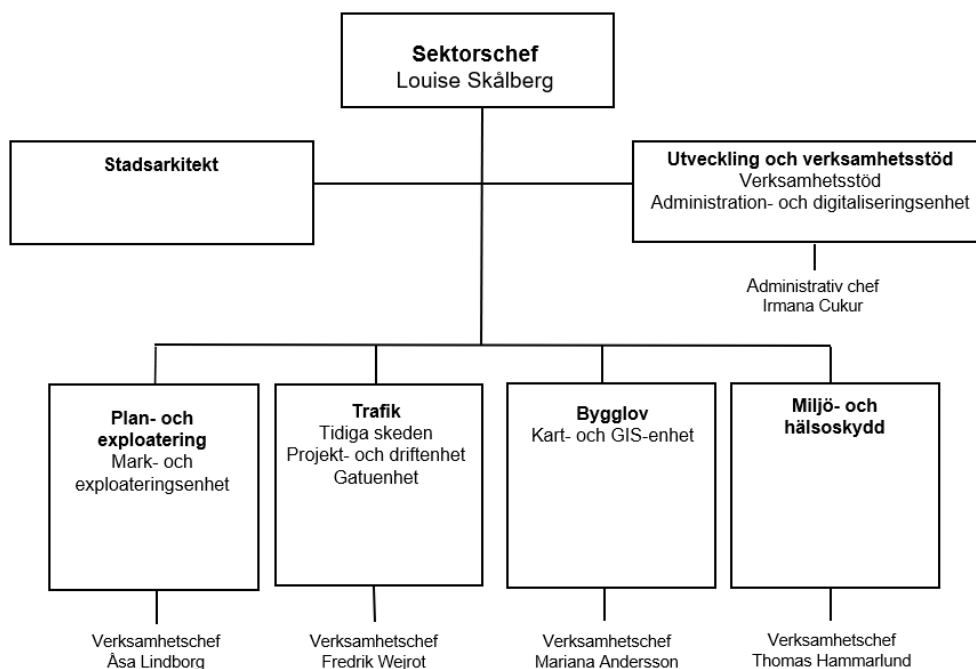
2.5.2 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	3 528	2 575	953	3 877
Kostnad	40 952	42 277	1 325	43 184
Netto	37 424	39 702	2 278	39 307

Utvecklingsfunktionen visar en positiv avvikelse mot budget på 2,3 mnkr. Överskottet förklaras framför allt av vakanser under året samt att vissa kostnader för exempelvis licenser har skjutits framåt. Kostnaderna var högre 2022 jämfört med 2023 vilket framför allt förklaras av en satsning på den digitala omställningen under föregående år.

3 Sektor för samhällsbyggnad

3.1 Organisation

Sedan april arbetar sektorn i en ny organisation, enligt ovan organisationsbild. Ekonomi och verksamhet följs upp enligt tidigare organisation där plan- och bygglov respektive mark- och exploatering, kart, mät och GIS bildade egna verksamhetsområden.

3.2 Mål och inriktningar

3.2.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Sektorn ska arbeta för en ökad bostadsbyggnation. Målsättningen är att kommunens alla delar ska utvecklas.

Nya detaljplaner och dess kringkostnader skall alltid som utgångspunkt ge överskott till kommunen.

Kommunstyrelsen skall löpande ha uppdaterad information om projektens framskridande för att vara väl insatt när det närmar sig t.ex. samråd, granskning eller antagande av detaljplaner. Löpande redovisning skall ske enligt beslut i samband med startbesked.

Viktigt är även att arbeta med dialoger, gärna digitala, med medborgare i ett tidigt skede.

Uppföljning

Sektorn har fortsatt skapa goda förutsättningar för utveckling av nya bostäder på olika orter i kommunen under året. Genom en arbetsmetod med i första hand exploatörsdrivna detaljplaner finansierade via plankostnadsavtal, har det även skapats goda förutsättningar för kommunen att få full täckning för nedlagda kostnader och en resurseffektiv planprocess.

Under året har flera större förändringar förbättrat projektstyrning och -ledning, effektiviserat arbetsmetoder och förbättrat verktyg och system. Med ny skedesindelad organisation där plan- och exploateringsverksamheten samlats medan bygglov slås ihop med kart-, mät- och GIS-verksamheten togs ett första viktigt steg mot nytt önskat läge med tids- och kostnadseffektiva plan- och byggprocesser. I det pågående arbetet med ny översiktsplan har fokus lagts på att möjliggöra byggnation i kommunens alla delar.

Löpande information om pågående projekt har presenterats under året enligt ekonomiutskottets och kommunstyrelsens årshjul eller enligt kommunstyrelsens beslut om uppföljningsprocess vid startbesked av nytt projekt.

När nya detaljplaner arbetas fram ska detta ske enligt lag i dialog/samråd med närboende och övriga berörda parter. Sektorn uppmanar alltid markägare och exploatörer att genomföra dialoginsatser både före, under och efter detaljplanearbetet, det vill säga under själva byggskedet eller genomförandet av den antagna planen.

3.2.2 Kommunstyrelsens mål för 2023

- Fler samhällsutvecklingsprojekt skall styras av ett hållbarhetsfokus med utgångspunkt i agenda 2030.

Uppföljning

Förvaltningen har tagit fram en checklista för prövning av planbesked, för att bland annat belysa översvämnings- och rasrisk, som ett första steg i att arbeta mer med klimatanpassning i tidiga skeden.

En förvaltningsgemensam styrgrupp för hållbar utveckling har startats under året med syfte att styra, leda och följa upp realisering av kommunens hållbarhetsstrategiska program antaget av kommunfullmäktige första halvåret 2023. Med stöd från Agenda 2030-teamet genomförde sektorn en workshop med alla medarbetare och chefer för att identifiera möjliga aktiviteter och åtgärder under nästkommande år inom ramen för kommunens hållbarhetsstrategiska program.

3.3 Ekonomi

3.3.1 Driftredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning samt utveckling och verksamhetsstöd	11 728	14 265	2 537	10 353
Mark och exploatering	6 093	5 695	-398	8 085
Plan	-51	-6 047	-5 996	1 790
Bygglov	4 932	701	-4 231	1 721
Trafik	70 375	72 659	2 284	77 722
Miljö och hälsoskydd	6 470	4 533	-1 937	5 383
Nettokostnad	99 547	91 806	-7 741	105 054

Sektorn redovisar en negativ avvikelse jämfört med budget om 7,7 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om 8,4 procent av sektorns totala budget. Stor osäkerhet inom hela byggbranschen med fortsatt hög inflation och höga räntor påverkar samtliga verksamheter inom sektorn negativt. Utifrån rådande konjunktur och inflationsläge är intäkterna för högt budgeterade och kostnaderna underskattade och därmed utmanas sektorn från två håll.

Ledning samt utveckling och verksamhetsstöd visar ett överskott på 2,5 mnkr. Detta beror framför allt på att ramtillskottet på 2 mnkr för arbete med klimatanpassning och ny översiktsplan inte nyttjats. Utveckling och verksamhetsstöd visar ett underskott som till stor del beror på uteblivna intäkter samt en prioriterad men inte budgeterad satsning på bredbandssamordning.

Mark och exploateringsverksamheten visar ett underskott om 0,4 mnkr. Till följd av att verksamheten har haft svårigheter att rekrytera mark- och exploateringsingenjörer har verksamheten istället täckt upp med konsulter. Kart och GIS har lägre intäkter om 1,7 mnkr än budgeterat på grund av färre nya bygglov.

Planverksamheten visar en negativ avvikelse mot budget om 6,0 mnkr. Verksamhetens underskott kan framförallt härledas till att verksamheten inte nått upp till budgeterade intäkter. Under 2022 vann ingen detaljplan lagakraft vilket har lett till att inte några intäkter i form av planavgifter har kommit in under året.

Bygglovsverksamhetens underskott om 4,2 mnkr kan främst förklaras av lägre intäkter till följd av färre bygglovsansökningar, i kombination med högre kostnader än budgeterat.

Trafikverksamheten redovisar ett överskott på 2,3 mnkr. Överskottet beror framför allt på framskjutna investeringsprojekt och därmed lägre kapitalkostnader än budgeterat.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten redovisar ett underskott om 1,9 mnkr. Vakanser och svårigheter att hitta rätt kompetens för att utföra tillsyn har under året lett till lägre intäkter för verksamheten än budgeterat.

3.3.2 Investeringsredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Miljö- och hälsoskydd	0	1 000	1 000	0
Trafik	12 824	136 050	123 226	78 505
Mark och exploatering	0	200	200	52
Plan och bygglov	0	715	715	85
Sektorsledning	140	200	60	0
Nettoutgift	12 964	138 165	125 201	78 642

Sektorns nettoinvesteringar uppgår till 13 mnkr jämfört med budgeterade 138,2 mnkr, varav ombudgeteringar uppgår till 85 mnkr. Avvikelsen på 125,2 mnkr beror främst på tidsförskjutningar och fördröjningar av projekt, bland annat till följd av överklagande och behov av vidare utredningar. Under året har HVAAB fakturerats sin del i projekt Mölnlycke fabriker vilket drar ner nettoutgiften för investeringarna med 10,6 mnkr.

Trafikverksamheten har genomfört nettoinvesteringar om 12,8 mnkr. De största avvikelserna återfinns inom projekten Mölnlycke fabriker och Dagvattenparken. För projekt Mölnlycke fabriker planeras för byggnation av nästkommande etapper, Långenäsvägen del-etapp 4 och 5 och för Dagvattenparken startades i slutet på året en projektering för kommande muddringsarbete i de västra delarna av ån.

De broprojekt som fanns budgeterade 2023 blir framskjutna till 2024 och framåt.

Detaljplanen för Mölnlyckemotet är överklagad och projektet Mölnlyckemotet kollektivtrafik bedöms därmed starta 2024.

Gång- och cykelvägen Hällingsjö-Rävlanda kunde inte starta enligt plan. Det råder osäkerhet kring genomförandet av gång- och cykelvägen som var tänkt att samförläggas med byggnationen av en VA-överföringsledning mellan orterna. Nytt politiskt uppdrag kommer efterfrågas i det fall VA-ledningen inte blir av. Planerad byggstart skjuts preliminärt fram till 2025.

Projekt som är slutförda är gång- och cykelvägen vid Wendelsvägen-Gärdesområdet etapp 1 och Mölnlycke Fabriker del-etapp 2 Viola Gråstens plats och del-etapp 3 Fabriksvägen & Långenäsvägen. Gång- och cykelvägen vid Musikvägen är i slutskedet och förväntas bli helt klart under 2024.

Utbyggnad av infrastruktur/allmän plats inom exploateringsprojekt syns inte i utfallet för investeringar utan redovisas i exploateringsredovisningen.

3.3.3 Exploateringsredovisning

Exploateringsverksamheten följer godkänd produktionsplan för bostäder och verksamheter med byggnation av bostäder i kommunens tätorter samt exploatering av framtida verksamhetsmark. För varje exploateringsprojekt görs en bedömning om projektets förutsättningar att genomföras inklusive dess ekonomi. Inga exploateringsprojekt startar om de inte bedöms genomförbara med en

godtagbar ekonomi eller har stor samhällsnytta.

En specificerad redovisning av exploateringsprojekten visas i exploateringsbilaga. Där framgår projektens inkomster och utgifter under året, utgående balans per den 31 december 2023 samt hur mycket som resultatförts under året på projektnivå.

Utgående balans för hela projektportföljen visar netto 187,2 mnkr i exploateringsstillgångar, då de totala utgifterna överstiger inkomsterna.

De sammanlagda inkomsterna under året uppgår till 71,8 mnkr där projekt med högst inkomster från markförsäljningar är Bårhults företagspark i Landvetter och Idrottsgatan i Mölnlycke. Löpande utgifter uppgår till 90,1 mnkr under året, varav aktivering av eget arbete uppgår till 9,2 mnkr. Projekt med hög utbyggnadsvolym och högre personalintensitet under året är Magasinsvägen i Landvetter södra där byggnation pågår och Idrottsgatan som går mot färdigställande. Utbyggnad av allmän plats i den exploatörsdrivna detaljplanen Björröd Alberts väg utförs av kommunen, men finansieras av exploatören.

Del- och slutredovisningar

Del- och slutredovisningar sker när inkomster och förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och när det inte finns några framtida åtaganden. När exploateringsprojekten del- och slutredovisas bokförs kostnader och intäkter på resultaträkningen. Resultateffekterna uppstår inte regelbundet, varför de specificeras som jämförelsestörande poster i kommunens uppföljning och bokslut.

Under våren delredovisades Landvetter centrum med ett resultat om 4 mnkr, då kvarter 1 färdigställdes. Bårhults företagspark delredovisades under 2021 och har under 2023, efter att sista tomten sålts, slutredovisats med ett resultat om 16,4 mnkr. I samband med bokslutet delredovisades Idrottsgatan i Mölnlycke med ett överskott om 70,4 mnkr. Överskottet täcker utbyggnad av gata om 44,5 mnkr som förts över från exploateringen till en anläggningstillgång.

Vid slutredovisning av Airport city etapp 4 år 2022 bokades en planavgift upp om 1,5 mnkr i enlighet med projektets kalkyl. Planavgifter ska dock inte bokföras på exploateringsprojekten utan direkt på driftredovisningen, varför uppbokningen tagits bort med effekten att beloppet resultatförts som ett underskott år 2023.

Exploatörsdrivna projekt redovisas årligen mot resultaträkningen. Under året har tolv exploatörsdrivna detaljplaner pågått och de redovisar ett positivt resultat om 19 mnkr. Det positiva resultatet förklaras främst av Björröd Alberts väg, 13,2 mnkr, och Säteriet Förbo, 3,9 mnkr där utbyggnad av gator och övrig allmän plats (anläggningstillgång) ingår i projekten. Summan motsvarar utgifterna för kommunens investeringar. Gökskulla (Link40) redovisar ett positivt resultat om 0,8 mnkr, främst beroende på en avgift från exploatören för markanvisning.

Gatukostnadsersättning

Gatukostnadsersättningar redovisas i sin helhet det år anläggningen aktiveras, medan utgiften bokförs och aktiveras som en investering. För Idrottsgatan redovisas gatukostnadsersättningar om 14,8 mnkr år 2023.

3.3.3.1 Sammanställning av slutredovisningar samt ersättning för gatukostnader

Projekt	Belopp, tkr
Airport City etapp 4	-1,5
Bårhults företagspark	16,4
Landvetter centrum, kvarter 1	4,1
Idrottsgatan Mölnlycke	70,4
EDP Björrod Alberts väg	13,2
EDP Säteriet (Förbo)	3,9
EDP Göskulla 3:33 m.fl. (Link 40)	0,8
Idrottsgatan, gatukostnadsersättning	14,8
Summa	122,1

3.3.3.2 Omklassificering från exploatering till anläggningstillgång

Projekt	Belopp, tkr
Idrottsgatan Mölnlycke	44,5
Björrod Alberts väg	13,4
Säteriet (Förbo)	1,1
Summa	59,0

3.4 Plan och bygglov

3.4.1 Mål och inriktningar

3.4.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Detaljplaner skall tas fram med olika arbetsmetoder beroende på områdets förutsättningar i form av exempelvis ägarförhållanden.

För att förvaltningen skall få påbörja ett nytt detaljplanearbete skall startbesked ges av kommunstyrelsen. Begäran av startbesked skall innehålla projektplan med resursbehov, totalbudget och tidsram för genomförandet samt tilltänkt projektledare.

Tillgången till infrastruktur är styrande för möjligheten att bygga.

Uppföljning

Sektorn anpassar arbetssättet i respektive detaljplan. Förenklat drivs detaljplaner på två olika sätt; exploatörsdriven eller driven av kommunen.

Under 2023 har rutiner och avtal uppdateras utifrån erfarenheter från de tre exploatörsdrivna pilotprojekten samt efter kommunens projektmodell. Oavsett

modell samarbetar kommunen alltid tätt med exploatören genom hela planprocessen. I den exploatörsdrivna modellen förskjuts delar av ansvaret för framtagande av planhandlingar och kostnaderna från kommun till exploatör. I syfte att nå bättre resultat snabbare, har även en utveckling av exploatörsdrivna planer skett genom tätare samarbete.

Start av översyn av plantaxan har inletts under slutet av året, liksom en precisering av planprocessen, vilka kommer att pågå även under 2024. Målet är att åstadkomma bättre kostnadstäckning för både planbesked, planprogram och detaljplaner samt mer effektiva tidplaner i planarbetet. Start av detaljplaner sker enligt sektorns framtagna projektmodell där samtliga detaljplaner som startas ska erhålla uppdrag/startbesked från kommunstyrelsen. I vissa fall beslutas om uppdrag för detaljplan i samband med planbeskedet. I detta sammanhang har även en översyn påbörjats för att hitta en bra prioriteringsmodell för kommande planstarter. Detta arbetet kommer fortsätta vidare under 2024.

3.4.2 Grunduppdrag

3.4.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Planenheten

Samråd för ny översiktsplan genomfördes 16 januari till 17 mars 2023. Arbetet har därefter under året främst handlat om att sammanställa inkomna synpunkter från samrådet, och ny tidplan för arbete inför granskning håller på att tas fram.

Flera exploatörsdrivna detaljplaner (EDP) startades under 2022, bland annat EDP Göskulla (Link40) och utökning avfallsanläggning Fläskebo. Dessa har under sommaren 2023 varit på samråd. Planarbete inleddes även för bl a bostäder norr om Landvettervägen och för Växthusen. Planenheten har under året arbetat med totalt nio exploatörsdrivna och åtta kommundrivna detaljplaner. Tillsammans innebär det ca 2 400 nya bostäder och drygt 700 000 kvm verksamhetsmark inom Härryda kommun. Härutöver har program för verksamhetsmark norr om Ryamotet påbörjats.

Under 2023 har detaljplanen för Abborrtjärnsvägen och Bocköhalvön antagits, med ca 100 bostäder i form av såväl småhus som mindre flerbostadshus. Båda planerna är överklagade och inväntar beslut från Mark- och miljödomstolen. Arbetet i tidigt skede har pågått med detaljplan för Landvetter Södra etapp 1A, som beräknas innehålla ca 1 000 bostäder. Totalt planeras för 4 000-5 000 nya bostäder i området för etapp 1.

Dialogen med Trafikverket har fortsatt angående hanteringen av pågående planer inom riksintresset för den nya järnvägen i Mölnlycke. Inom kommunen ligger totalt sju pågående detaljplaner samt programmet för Bugärde-Fäxhult helt eller delvis inom riksintresset. Dialogen har varit framgångsrik när det gäller detaljplan för att möjliggöra permanent bygglov för Fridaskolan, och planen beräknas kunna antas av kommunfullmäktige under kvartal 1 2024.

Bygglovsenheten

Under 2023 arbetade verksamheten vidare med tillgänglighet för att möjliggöra en

ännu mer effektiv och rättssäker handläggning, bland annat med telefontider och implementeringen av e-tjänsten "boka en handläggare". Målet är att möjliggöra för allmänhet och företag att boka tid med en bygglovshandläggare på den dag och tid som passar dem istället för att de ska anpassa sig till kommunens öppna hus och telefontider. Den nya e-tjänsten lanserades efter sommaren och är tillsvidare ett komplement till befintliga tider för telefonkontakt och öppet hus. Även ett arbete med att förbättra den skriftliga och muntliga informationen till allmänheten skedde under 2023, detta för att ge bättre service för sökande och undvika missförstånd. I syfte att fördela resurserna mot ökad tillsyn har verksamheten tagit fram en tillsynsplan som kommer att börja gälla 2024.

Digitalisering av bygglovsprocessen ökar tydligheten och transparens gentemot kommuninvånare, näringsliv och myndigheter samt förkortar handläggningstiderna. Under 2023 har automatisering av delar av processen varit en gemensam angelägenhet för verksamheten. Ett exempel är automatisering av bygglovshandläggningen för braskaminer. Arbetet med automatisering av vissa processer kommer fortsätta under 2024. Verksamheten har även insett att en mer enhetlig och tidsbesparande ärendehanteringsprocess kräver ett nytt ärendehanteringssystem. Under 2023 har verksamheten tillsammans med miljö- och hälsoskydd tagit fram underlag inför upphandlingsprocessen.

Det slutgiltiga resultatet för kundnöjdhet (NKI) enligt Insiktsmätningen för 2023 kommer att presenteras i april 2024. För tillfället finns endast preliminära resultat som visar en nedgång från 70 till 59. Att resultatet minskat inom bygglov beror på företagarnas upplevelser av olika brister så som brist på information, tillgänglighet och effektivitet. Resultatet blev startskottet för en utvecklingsresa där flera förbättringsområden har identifierats, så som att göra platsbesök för varje ärende samt att utse två specialiserade handläggare som i huvudsak arbetar med ärenden från företagare.

Samarbetet mellan bygglov och miljö- och hälsoskydd kring hanteringen av ansökningar om bygglov och förhandsbesked har intensifierats under 2023. Detta utvecklingsarbete har lett till en bättre dialog mellan parterna och därmed effektivare process.

3.4.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal bygglovsärenden	1 335	1 428	1 287	948	1 100
Antal bostäder i antagna detaljplaner	1 400	1 150	0	100	560
Mängd verksamhetsmark i antagna detaljplaner (kvm)	2 000	121 500	0	0	80 000
Antal bostäder i beviljade förhandsbesked	68	98	76	62	60

3.4.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Kundnöjdhet NKI Bygglov	67	67	70	59
Handläggningstid i snitt/år från uppdrag till antagande.	3	3	3	3

Resultatet för Kundnöjdhet NKI Bygglov är preliminärt och slutgiltigt resultat redovisas i april 2024.

3.4.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	17 772	23 850	-6 078	19 450
Kostnad	22 653	18 504	-4 149	22 961
Netto	4 881	-5 346	-10 227	3 511

Plan och bygglov visar en negativ avvikelse mot budget om 10,3 mnkr. Intäkterna är lägre jämfört med föregående år vilket förklaras av den vikande konjunkturen framförallt inom byggbranschen.

Planverksamheten visar ett underskott på 6,0 mnkr, framför allt för att verksamheten inte når upp till budgeterade intäkter. Intäkter, i form av planavgifter, är delvis kopplade till när en detaljplan vinner laga kraft och eftersom ingen detaljplan vann laga kraft under 2022 kommer det inte heller några större planavgifter in. Detta innebär en avvikelse om 3,2 mnkr jämfört med budget. Intäkter från arbetad tid i exploateringsprojekt visar också ett underskott om 0,6 mnkr jämfört med budget. Kostnader för utredningar i samband med framtagande av detaljplaner är högre än budgeterat och avviker negativt med 1,1 mnkr.

Bygglovsverksamheten visar ett underskott på 4,2 mnkr. Inom verksamheten har det nationella ekonomiska läget resulterat i en nedgång av inkomna ärenden gällande marklov, bygglov, rivningslov och anmälan om åtgärder som inte kräver lov samt förhandsbesked. Under 2023 inkom det 948 stycken ärenden, jämfört med 1 287 stycken året innan. Det har även skett en förändring i karaktären på dessa ärenden: istället för nybyggnationer av en- och flerbostadshus eller industrier, gäller de största antalen bygglovsärenden braskaminer, tillbyggnader av enbostadshus samt murar och plank. Detta innebär att intäkterna har sjunkit kraftigt och visar en negativ avvikelse mot budget om 2,3 mnkr. Verksamheten har även haft högre personalkostnader om 1,7 mnkr jämfört med budget.

3.5 Mark- och exploateringsverksamhet

3.5.1 Mål och inriktningar

3.5.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Verksamheten skall aktivt arbeta för att trygga markförsörjningen för både näringsliv och bostadsbyggande. Marköverlåtelse skall ske till marknadspris och olika modeller för att tilldela mark skall prövas.

I möjligaste mån skall arbetsuppgifter och utgifter kopplade till exploatering överföras på externa exploatörer.

Uppföljning

Varje år uppdaterar kommunen en produktionsplan (tidigare bostadsförsörjningsprogram) som redogör för planeringen av kommunens bostadsförsörjning. Planen innehåller de projekt som ska bidra till bostadsförsörjningen och baseras bland annat på översiktsplanens mål samt befolknings- och bostadsmarknadsanalyser. Prioritering och urval av projekt som verksamheten arbetar med sker genom beaktande av politiska uppdrag och beslut, produktionsplanen, inventering av kommunens markreserv och redan pågående projekt.

Förutom produktionsplanen har verksamheten för mark och exploatering arbetat tillsammans med Näringslivsenheten med att ta fram en markförsörjningsplan för verksamhetsmark. Verksamheten har tillsammans med Näringsliv en kontinuerlig dialog med företag som söker mark i kommunen.

Verksamheten arbetar för att i möjligaste mån få kostnadstäckning i startade och pågående exploateringsprojekt, vilket säkerställs i de genomförande- och överlåtelseavtal som mark- och exploateringsenheten ansvarar för. Ersättning till kommunen för de försäljningar och upplåtelser som genomförs utgår ifrån marknadsvärde, vilket säkerställts genom att ersättning bedöms genom framtagande av interna eller externa värderingar.

Verksamheten ansvarar för tilldelning av mark för byggnation, vilket kan ske genom markanvisning enligt kommunens riktlinjer. Under året har arbete påbörjats med att ta fram nya riktlinjer för markanvisning i konkurrens.

3.5.2 Grunduppdrag

3.5.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

För att kunna genomföra grunduppdraget för mark- och exploatering har verksamheten under året prioriterat att säkerställa resurser och rekrytera personal. Verksamheten har använt sig av externa konsulter under tiden, vilket inneburit höga kostnader för verksamheten. Efter sommaren har verksamheten lyckats

anställa två nya mark- och exploateringsingenjörer och har därmed säkrat upp en mer kostnadseffektiv leverans under nästkommande år.

Under våren påbörjades arbetet med att ta fram en skogsbruksplan som förväntas kunna antas av kommunstyrelsen under 2024. Under året har enheten på uppdrag från politiken startat upp arbetet med att förtydliga markanvisningsprocessen då markanvisningarna genomförs i konkurrens. Även ett viktigt arbete kopplat till bostadsförsörjningslagen och kommunens ansvar att ta fram riktlinjer för dessa påbörjades under hösten.

Mark- och exploatering har ett övergripande ansvar för ekonomin i exploateringsprojekten. Enheten har under året arbetat med 19 exploateringsprojekt för bostäder och tio exploateringsprojekt för verksamheter. Inom dessa projekt pågår arbete med bland annat markförsäljning, markförvaltning, utbyggnad av infrastruktur samt detaljplaneläggning/planprogram.

Vid bokslutet 2023 har totalt 227 bostäder färdigställts, varav 175 avser lägenheter i flerbostadshus och 52 avser småhus. Befolkningsökningen i kommunen var under året 122 personer, motsvarande 0,3 %. En svalare bostadsmarknad har påverkat byggtakten i flera av kommunens detaljplaner i genomförandeskede.

Kart- och GIS (geografiska informationssystem) har under året spelat en central roll i att stärka och effektivisera andra verksamheters arbete med geografiska data och system genom att agera som en resurs för teknisk expertis och erbjuda stöd i implementering och användning av digitala verktyg. Tekniska lösningar som åstadkommit under året är utveckling och publicering av karttjänst för trafikstörningar i mobilappen Mitt Härryda, effektivisering av vinterväghållningen och grönområdesskötseln samt integrerat kartdata i skolskjutssystemet. Även ett viktigt arbete har påbörjats för att säkerställa aktuella kommundata för blåljusaktörer.

3.5.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal nybyggnadskartor	336	427	230	156	280
Antal husutstakningar	105	142	154	78	130

3.5.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Bostäder Nöjd Region-Index	69			
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)			97,8	

Måttet Bostäder Nöjd Region-Index finns inte redovisat efter 2020. Nytt mått är "Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)".

3.5.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	7 139	9 705	-2 566	8 344
Kostnad	13 232	15 400	2 168	16 428
Netto	6 093	5 695	-398	8 084

Mark och exploateringsverksamheten visar ett underskott om 0,4 mnkr. Till följd av att verksamheten har haft svårigheter att rekrytera mark- och exploateringsingenjörer har verksamheten högre konsultkostnader än budgeterat samtidigt som man har lägre personalkostnader om 1,8 mnkr. Detta innebär även att de budgeterade intäkterna för arbetad tid i exploateringsprojekten avviker negativt mot budget med 1,9 mnkr.

Kart och GIS har lägre intäkter om 1,7 mnkr än budgeterat på grund av färre nya bygglov. Detta är också anledningen till att intäkterna för verksamheten är lägre jämfört med föregående år.

3.6 Trafik

3.6.1 Mål

3.6.1.1 Kommunstyrelsens mål för 2023

- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Efter att ha åter blivit fullt bemannade har verksamheten med högsta prioritet kunnat arbeta med skadegörelse och klottersanering. Verksamheten har samarbetat med sektorn för Teknik och förvaltningsstöd för snabb hantering runt skolor. Även Härryda Energi AB har blivit involverade för att snabbt hantera skadegörelse kring gatubelysning i närheten av kommunens skolor vilket bolaget även meddelat att de nu prioriterar. Under året har det uppmärksammats att skaderapporteringssystemet skulle kunna effektiviseras och ett arbete med se över detta är påbörjat.

3.6.2 Grunduppdrag

3.6.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Under 2023 har Västtrafik infört nya omlottzoner varav Mölnlycke är en. Även om omlottzonen skapar fördelar för de boende i Mölnlycke, påverkar Västtrafiks nya zonindelning kommuninvånarna generellt mycket negativt. Från kommunens sida förespråkas och arbetas efter att hela kommunen borde tillhöra zon A. Verksamheten har även jobbat för att få till en lösning kring bussen i Sandsbacka som Västtrafik beslutat dra in. Arbetet med att få tillbaka kollektivtrafik på sträckan pågår. Elever med rätt till skolskjuts har fått sina resor med kommunens egna upphandlade fordon.

Projekt Magasinsvägen har under året varit i full produktion och arbetet fortgår enligt tidplan. Verksamheten har under året arbetat med att försöka underlätta för de boende som påverkats mest negativt av byggprojektet och allt sprängningsarbete. Behovet av kommunikationsinsatser och boendedialoger har varit stort och projektet och situationen för de boende har uppmärksammats medialt vid flera tillfällen.

Projekt Idrottsgatan, projekt Mölnlycke fabriker etapp Viola Gråsten och Längenäsvägen/Fabriksvägen samt Gärdesområdet etapp 1 färdigställdes under 2023. Bland projekt som erhöll 50 procent finansiering från Trafikverket var gång- och cykelvägen längs med Wendelsvägen, gång- och cykelvägen mellan Allén och Bråta Byväg som kommer byggas under 2024 samt gång- och cykelvägen som ska byggas utmed Magasinsvägen.

På grund av det höga kostnadsläget och stigande inflation har ett aktivt arbete med att hålla nere driftkostnaderna påbörjats. Genom att prioritera det mest nödvändiga har bland annat barmarksunderhållet och beläggningsarbetet hållits nere till ett minimum. Generellt gäller att driftverksamhetens kostnader har ökat på grund av inflation medan sämre tillgång på varor har handlat om världsläget. Stigande inflation påverkade även verksamhetens olika tjänster där taxan för färdtjänsten höjdes enligt den årliga indexregleringen som 2023 låg på 10,9 procent.

För att öka tryggheten i Landvetter centrum initierades flera åtgärder kopplat till belysning under året tillsammans med en översyn av växtligheten för att skapa större trygghet. Ett arbete för att få bort annekteringen av allmän platsmark i Alhagen i Mölnlycke har också genomförts efter beslut i kommunstyrelsen. Arbetet gjordes i dialog med de boende och idag är strandremsan utmed Arketjärn helt ren från privata upplag och parkerade bilar. Ett annat viktigt trygghetsfrämjande arbete som prioriterades under året var arbetet med otilåtna bosättningar där även en rutinbeskrivning togs fram och implementerades inom förvaltningen.

Arbetet med det nya regeringsuppdraget för Järnväg Göteborg-Borås har pågått under året. Verksamheten medverkade i kontakt med Trafikverket, Västra Götalandsregionen och kommunerna som ingår i stråket för att möjliggöra projektet utifrån kommunens inriktning.

3.6.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Genomfarts- och huvudgator, lokalgator, m ²	885 137	903 737	906 427	911 415	922 000
Gång- och cykelvägar, m ²	331 544	334 894	335 332	338 929	334 500
Antal resor inom den särskilda kollektivtrafiken, st	11 237	10 800	12 975	33 188	39 500
Antal skolskjutsresor exklusive resor inom den allmänna kollektivtrafiken, st	98 798	104 334	108 810	114 405	126 000
Kostnad för skolskjuts för grund- och särskola, tkr	12 146	11 252	14 204	15 242	14 330

3.6.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)			76,6	
Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)			68,6	

Medborgarundersökningen genomförs vartannat år, nya frågor från 2021.

3.6.3 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	28 109	21 990	6 119	29 936
Kostnad	98 483	94 649	-3 834	107 658
Netto	70 374	72 659	2 285	77 722

Trafikverksamheten redovisar ett överskott på 2,3 mnkr. Kostnaderna är lägre än föregående år vilket förklaras av en uppbokning 2022 på 14 mnkr av kommande saneringskostnader av Mölnlycke fabriker.

På grund av förseningar, till exempel överklaganden, avtal och markförvärv samt till viss del resursbrist, har investeringsprojekt blivit framskjutna och därmed visar kapitalkostnaderna ett överskott om 1,8 mnkr. De pågående exploateringsprojekten har inte varit i trafikverksamhetens utbyggnadsfas vilket lett till att budgeterade intäkter från upparbetad tid i exploateringsprojekten avviker negativt från budget med 0,8 mnkr.

I slutet av året betalades medfinansieringsavtal för stängselåtgärd på bandel 641, Kust- till Kustbanan, Rävlanda på 0,7 mnkr i enlighet med beslut i kommunstyrelsen.

Kostnaderna för snöröjning blev dyrare än budgeterat men samtidigt har elkostnaderna varit lägre.

3.7 Miljö- och hälsoskydd

3.7.1 Grunduppdrag

3.7.1.1 Uppföljning av grunduppdrag

Tillsynsbesök har genomförts i stor grad enligt framtagen plan. Några av de anmälningsskyldiga objekten har dock inte hunnits med. Detta främst på grund av att personalstyrkan inte varit fulltalig under hela året och att händelsestyrda uppgifter, såsom ansökningar och klagomål, behövt prioriteras. Antalet anmälningsskyldiga och ansökningsärenden är fortsatt många men minskade under 2023 jämfört med tidigare år. Det är framför allt ansökningar om värmepumpar och anmälan om användning av avfall för anläggningsändamål som minskat. Även ansökan om olika dispenser gällande avfall har minskat stadigt under åren. Handläggningstiden för ansökan av små avlopp och värmepumpar fortsätter att minska. Det är några få ärenden som påverkar att medeltiden för handläggningen ligger över målsättningen (90 respektive 20 dagar), vilket till viss del beror på resursbrist då mer akuta ärenden måste prioriteras.

Länsstyrelsen genomförde en granskning av nämndens arbete enligt miljöbalken under året. Den allvarligaste kritiken som framfördes handlade om att nämnden saknar budgetansvar för resurserna den har verksamhetsansvaret för, risken för jäv i budgetprocessen och att den tillsyn som åligger kommunen är underfinansierad. Konsekvensen av att inte bedriva tillräcklig tillsyn är att kunskapen om de mindre verksamheternas påverkan på miljö och hälsa, försvåras eller uteblir. Det är även de mindre verksamheterna som själva har mindre kunskap, vilket i kombination ökar risken för förorening av luft, mark och vatten samt ökade störningar för boende.

En handlingsplan för arbetet med förorenade områden innehållande mål och strategier, antogs av miljö- och bygglovsnämnden under 2023. Det har även tagits fram en plan för tillsyn av små avlopp på förvaltningsnivå. Den utgår från att alla avlopp i kommunen ska besökas vart tionde år. Resurser för att inspektera 10 procent av avloppen varje år finns inte för tillfället.

Samverkansavtalet flera kommuner hade kring tillstånd och tillsyn av alkohol och tobak med Göteborgs Stad upphörde sista juni 2023. Sedan 1 juli finns ett nytt samverkansavtal med Partille som håller ihop det arbetet för sju kommuner, däribland Härryda. Från 1 januari 2023 flyttades ansvaret för tillstånd och tillsyn av alkohol över från socialnämnden (sektor för socialtjänst) till miljö- och bygglovsnämnden (verksamheten för miljö- och hälsoskydd). Kostnader som uppstår i och med det nya uppdraget belastar verksamheten.

Det slutgiltiga resultatet för kundnöjdhet enligt Insiktsmätningen för 2023 presenteras i april 2024. Just nu finns bara preliminära men dock höga resultat. Att resultatet ökat inom miljö- och hälsoskydd beror med stor sannolikhet på ökade resurser och att handläggarna kommer ut mer på inspektion och därför träffar verksamhetsutövarna. Ett ökat samarbete har även skett mellan verksamheterna för miljö- och hälsoskydd och bygglov för att utveckla arbetet. Många verksamhetsutövare har ärenden med båda verksamheterna.

Verksamhetens arbete att utveckla e-tjänster för de ärenden som hanteras har fortgått under året. Cirka 49 procent av inkomna ansökningar eller anmälningar har skett via e-tjänst, vilket är något högre än tidigare år. Fördelen om fler ärenden hanteras via e-tjänsterna är att det minskar administrationen på verksamheten, förutom att det blir enklare och mer tillgängligt för den enskilde att följa sina ärenden.

3.7.1.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal livsmedelsanläggningar	251	251	251	280	280
Antal delegationsbeslut	719	574	682	808	700
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter	70	70	70	91	96
Antal tillstånds- och anmälningspliktiga hälsoverksamheter	87	87	87	69	71
Antal enskilda avlopp	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Antal tillståndsansökningar och anmälningsärenden	434	395	430	338	400

3.7.1.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Kundnöjdhet Livsmedel, NKI	82	82	82	79
Kundnöjdhet Miljö, NKI	62	64	71	76

Resultatet för 2023 är preliminärt, slutgiltigt resultat redovisas i april 2024

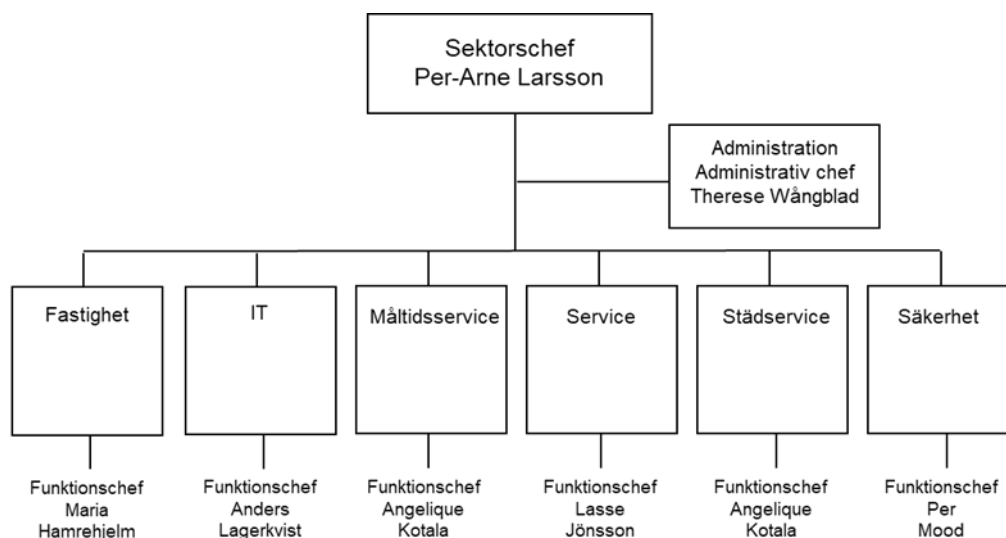
3.7.2 Ekonomi

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	4 889	7 186	-2 297	4 558
Kostnad	11 359	11 719	360	9 941
Netto	6 470	4 533	-1 937	5 383

Miljö- och hälsoskydd redovisar ett underskott om 1,9 mnkr. Vakanser och svårigheter att hitta rätt kompetens för att utföra tillsyn, innebär lägre intäkter för verksamheten än budgeterat om 2,3 mnkr. Personalkostnaderna visar ett överskott på 0,7 mnkr jämfört med budget. Att inte personalstyrkan varit fulltalig under året påverkar möjligheten att bedriva avgiftsfinansierad tillsyn. Förändringarna gällande arbetet med tobak- och alkohol tillsyn under 2023 innebar ökade kostnader för verksamheten på cirka 0,3 mnkr.

4 Sektor för teknik och förvaltningsstöd

4.1 Organisation

4.2 Mål och inriktningar

4.2.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

- Sektorn ska erbjuda en effektiv intern service.

Uppföljning

Den årliga kundundersökningen visar att sektorns funktioner över lag får höga betyg av de verksamheter som sektorn servar. Låg sjukfrånvaro och personalomsättning bidrar till kontinuitet i sektorns serviceleverans. Det ekonomiska resultatet för 2023 blev ett underskott med 5,1 mnkr. Detta beror främst på stigande livsmedels- och fjärrvärmepreiser samt utrangeringar av anläggningstillgångar. Flera åtgärder har genomförts för att dämpa underskottet samtidigt som målsättningen har varit att inte påverka kvaliteten i levererade tjänster negativt. Sammantaget görs bedömningen att sektorn levererar en effektiv service.

4.3 Ekonomi

4.3.1 Driftredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	4 571	4 575	4	4 402
Fastighet	27	-1 888	-1 915	12 761
IT	32 677	31 945	-732	5 360
Måltidsservice	12 011	7 412	-4 599	1 465
Service	10 295	10 120	-175	8 768
Städservice	446	2 656	2 210	-83
Säkerhet	7 575	7 715	140	6 306
Nettokostnad	67 602	62 535	-5 067	38 979

Sektorn redovisar ett underskott på 5,1 mnkr. Detta beror främst på stigande livsmedels- och fjärrvärmepriser samt utrangeringar av anläggningstillgångar. Uttrangeringarna avser bland annat Djupedals A-plans konstgräsmatta som är utsliten i förtid. Vidare har kostnaderna för licenser överstigit budget till följd av prisökningar och utökad IT-säkerhet.

Det förekommer också positiva budgetavvikelser inom sektorn. Exempelvis ett större överskott inom städservice som främst förklaras av lägre personalkostnader än budgeterat samt tillkommande städuppdrag utöver budget som genererat marginalintäkter.

4.3.2 Investeringsredovisning

tkr	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Ledning	16	100	84	82
Fastighet	157 122	200 096	42 974	39 706
IT	5 427	5 650	223	3 441
Måltidsservice	595	750	155	453
Service	9 983	6 028	-3 955	10 567
Städservice	694	700	6	529
Säkerhet	195	0	-195	700
Nettoutgift	174 032	213 324	39 292	55 478

Sektorns investeringsutgifter uppgår till 174,0 mnkr, vilket är 39,3 mnkr lägre än budgeterat. Avvikelsen beror framför allt på tidsförskjutningar av projekt inom fastighetsfunktionen där överskottet omfattar 43,0 mnkr. Den planerade omklädningspaviljongen, budgeterad till 12,5 mnkr, har inte påbörjats då placeringen av den utreds. Det kvarstår arbeten och lokalanpassningar för Fabrikshall C och byggnad 25, vilka köptes av Wallenstam under året, 3,7 mnkr av den budgeten kvarstår. Tidsförskjutningar omfattar också ombyggnationen av

Hulebäcksgymnasiets kök där bygglov beviljades senare än planerat, detta innebär att utgifterna blev 5,5 mnkr lägre än budgeterat. Trygghetshöjande åtgärder vid Rävlandaskolan beräknas slutföras under år 2024, återstående budget på 4,5 mnkr kommer att ingå i förslaget till ombudgeteringar liksom ovan nämnda budgetavvikelser.

Servicefunktionen redovisar ett underskott på 4,0 mnkr. Detta förklaras av att byte/upprustning av konstgräs på Djupedals A-plan tidigare lagts enligt kommunstyrelsens beslut och belastar investeringsredovisningen med 6,6 mnkr. Projektet är budgeterat först år 2024. Investeringar i laddinfrastruktur för förvaltningens fordonspark är inte heller budgeterade men beslutade av kommunstyrelsen, dessa utgifter uppgår till 0,5 mnkr. Budgetanslaget på 3,0 mnkr för ny belysning till elljusspåret i Wendelsbersparken har inte nyttjats till följd av tidsförskjutningar. Projektet planeras att genomföras under 2024.

Överskottet på 0,2 mnkr för IT-funktionen beror på tidsförskjutning av ramavtal för switchar.

Måltidsservice redovisar ett mindre överskott på knappt 0,2 mnkr till följd av tidsförskjutning av inköp i samband med ombyggnationen av Hulebäcksgymnasiets kök.

För säkerhetsfunktionen har resterande investeringar gjorts i trycksatt nödvatten vid kommunens trygghetspunkter enligt kommunstyrelsens beslut.

Se även investeringsbilaga för sammanställning av sektorns samtliga investeringsprojekt.

4.4 Fastighet

4.4.1 Mål och inriktningar

4.4.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Verksamheten skall sträva efter att optimera lokalanvändningen och att bygga klimatsmart. Outnyttjade lokaler skall avyttras när det är lämpligt.

Uppföljning

Utbudet av vakanta lokaler ses över två gånger per år i lokalresursplaneringsgruppen för att se om någon annan verksamhet kan nyttja lediga verksamhetslokaler. Utöver detta hanterar rumsgruppen vakanta kontorslokaler och fördelar om administrativ personal till bäst lämpade lokaler för att skapa synergieffekter i förvaltningen kring samarbeten mellan verksamheter och för att använda kommunens lokaler kostnadseffektivt.

Under året hyrdes Metallvägen 4 i Mölnlycke in för tillträde den 1 januari 2024. Rumsgruppen har i samband med detta sett över lokalavtal för administrativa lokaler i syfte att samla fler verksamheter i större lokaler. Det innebär bl. a. resursvinster och färre transporter för exempelvis städservice, kontorsservice och

fastighetsfunktionen. Under en treårsperiod, med start 2023, kommer avtalen för 3-4 administrativa lokaler att sägas upp som en följd av översynen av lokalavtal.

4.4.1.2 Kommunstyrelsens mål för 2023

- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Utvändigt klotter på kommunens fastigheter ska åtgärdas inom 24 timmar av en extern leverantör. Skadegörelse åtgärdas så snart som möjligt dock finns ingen tidsfrister så som det finns för utvändigt klotter. Klotter och skadegörelse polisanmäls enligt gällande rutin. Under 2023 gjordes cirka 260 polisanmälningar gällande skadegörelse på kommunens fastigheter. Cirka 20 procent av dessa var klotter. Antalet anmälningar gällande skadegörelse är lägre jämfört med 2022.

För att uppfylla förväntningarna på nolltolerans för invändigt klotter behöver hanteringen utvecklas. Förekomsten av invändigt klotter är störst på kommunens högstadieskolor. För att motverka uppkomsten av klotter och skadegörelse under verksamhetstid har ett projekt startats upp tillsammans med grundskoleverksamheten.

Under våren genomförde funktionen tillsammans med säkerhetsfunktionen en gemensam utbildning för alla rektorer i kommunen. Utbildningen fokuserade på att motverka uppkomst av skadegörelse.

I slutet av året började fastighetsfunktionens personal att rapportera tid kopplat till hantering av skadegörelse. Detta kommer underlätta arbetet med uppföljning, analys och åtgärder. Uppföljning syftar till att få en mer rättvis bild över hur mycket resurser som fastighetsfunktionen lägger på att hantera skadegörelse.

4.4.2 Grunduppdrag

4.4.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Under året har fastighetsfunktionen tillsammans med sektor UKF arbetat fram en treårig plan för renovering av förskolor och skolor. Renovering av Sjöholmens förskola slutfördes under året och renovering har pågått på Gärdets förskola, Agnebäckens förskola samt hus C på Hindås skola. I samband med renoveringarna görs vissa verksamhetsanpassningar i lokalerna efter önskemål från verksamheten för att skapa bättre förutsättningar i lokalerna till Sveriges bästa skola.

Fastighetsfunktionen har under flera år arbetat med att komma i fas med åtgärder för godkänd OVK (obligatorisk ventilationskontroll) samt energideklarationer. Under 2023 kom funktionen i fas med åtgärderna.

Inventeringar för socialtjänstens lokaler har slutförts under året. Utifrån detta underlag kommer underhållsplaner för lokalerna att tas fram.

Fastighetsfunktionen har slutfört uppdraget med att iordningställa mangårdsbyggnaden på Råda säteri samt att få en hyresgäst till lokalen. I samband

med detta projekt byggdes befintlig parkering ut på Råda säteri för att skapa bättre förutsättningar att ta emot fler besökare till området.

4.4.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Kostnad för ägda lokaler (kr/kvm)	945	884	956	968	916
Kostnad för hyrda lokaler (kr/kvm)	1 406	1 610	1 595	1 695	1 468
Total area, kvm (bruksarea)	213 419	225 873	226 396	228 706	231 445
Varav ägda lokaler, kvm (bruksarea)	189 205	204 259	204 509	206 704	206 799
Varav hyrda lokaler, kvm (bruksarea)	24 214	21 614	21 887	22 002	24 646
Energianvändning (kwh/kvm)	138	144	143		132
Antal inkomna ärenden/år	9 079	10 171	7 941	10 142	8 000
Varav beställningar	734	282	401	323	300
Varav serviceanmälningar	8 345	9 889	9 419	9 819	7 700

4.4.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Förbrukning eldningsolja (kubik)	71	58	53	50
Ändamålsenliga lokaler (NKI)		60		60
Nöjd kundindex		61		57
Personalindex		78		75
Andel genomförda underhållsprojekt i utbildningslokaler (jämfört med plan)			75	83
Underhållsbehov kr/kvm (150 kr) jämfört med utfall	75	75	131	194
Kostnad för skadegörelse på kommunens fastigheter, tkr	3 519	5 412	1 457	1 219

Personalindex ger en indikation på övergripande nöjdhet med funktionens personal. Indexet är en sammanvägning av bemötande, servicenivå och möjligheten att få kontakt med funktionens personal.

4.4.3 Ekonomi

Fastighet	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	257 607	252 498	5 109	231 983
Kostnad	257 634	250 610	-7 024	244 744
Netto	27	-1 888	-1 915	12 761

Fastighetsfunktionen redovisar ett underskott på 1,9 mnkr. Avvikelsen beror framförallt på stigande fjärrvärmepriser som innebär kostnader på 3,3 mnkr utöver budget. Priserna har ökat med 18 procent under året. Internkontroll av kommunens anläggningstillgångar, som för vissa fastigheter visat på ett för högt bokfört värde, har lett till utraneringskostnader på 1,3 mnkr. Detta berör framför

allt Säteriskolan där en större ombyggnation/renovering som gjordes 2014-2016 innebar att flera tidigare investeringar med kvarstående värde byttes ut. Årets kostnader för skadegörelse på kommunens fastigheter uppgår till drygt 1,2 mnkr, dessa kostnader budgeteras inte.

För fastighetsfunktionen redovisas också större överskott. Enheten förvaltning och projekt visar på en positiv budgetavvikelse med 1,6 mnkr. Orsaken är främst högre intäkter för intern projektledning. De ökade intäkterna beror på fler projekt som i huvudsak är kopplade till planerat underhåll, där budgeten ökat jämfört med tidigare år. Avvikelsen bedöms vara av engångskaraktär då 2024 års budget har anpassats till volymökningarna.

Budgeten för det planerade underhållet har inte använts fullt ut, dels för att hålla nere funktionens totala underskott och dels beroende på tidsförskjutningar. Detta innebär ett överskott med 1,3 mnkr.

Större positiva budgetavvikelser för fastighetsfunktionen omfattar också lägre kapitalkostnader som framför allt är en följd av tidsförskjutningar av investeringsprojekt.

Fastighetsfunktionens redovisade nettokostnad är betydligt lägre än föregående år vilket förklaras av att 2022 års kostnader för planerat underhåll var mycket högre till följd av ett beslut av kommunstyrelsen som tillät ett budgetöverskridande.

4.5 IT

4.5.1 Mål och inriktningar

4.5.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Verksamheten skall stödja en digitalisering som ger effektivisering och/eller uppnår högre medborgar-/näringslivsnytta.

Uppföljning

IT-funktionen har genomfört operativa och strategiska möten med verksamheterna enligt en samverkansmodell för att skapa rätt förutsättningar för ett hållbart digitaliseringsarbete.

En förutsättning för att kunna stötta förvaltningen i digitaliseringsarbetet är att IT-funktionen tillhandahåller en stabil, tillgänglig och säker infrastruktur som möter beslutade verksamhetsbehov. Under året har IT-funktionen exempelvis påbörjat införande av MFA (MultiFaktorAuthentisering), en ny lösning för att identifiera användare (IdP), en utökning av trådlös täckning samt införandet av en ny telefoni-lösning.

4.5.2 Grunduppdrag

4.5.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Under året har IT-funktionen fokuserat på driftsäkerhet, tillgänglighet och IT-säkerhet. Aktiviteter inom dessa områden är bl. a. införandet av en ny plattform för att centralt hantera alla förvaltningens administrativa datorer, mobiltelefoner och läsplattor. IT-funktionen har även enligt plan implementerat ny central infrastruktur inom områdena säkerhetskopiering, brandvägg och identifiering av användare (IdP) samt utökat den trådlösa täckning, särskilt inom kommunens grundskolor. Utöver det har ett införande av MFA (MultiFaktorAuthentisering) påbörjats inom förvaltningen.

Förvaltningens nya telefonlösning har driftsatts och den levererar nu en modern och användarvänlig telefonlösning med tillgänglighet och service i fokus.

Verksamheterna har påverkats av några större incidenter kopplade till nätverksfunktionalitet. Utifrån ett helhetsperspektiv kan IT-funktionen konstatera att den positiva trenden med förbättrad stabilitet och tillgänglighet fortsatt håller i sig även under 2023, inom exempelvis nätverksfunktionalitet.

IT-funktionen arbetar vidare enligt förvaltningens systemförvaltningsmodell samt med kringliggande processer och rutiner exempelvis test, behörighet och ansvarsfördelning. Det har under året varit en utmaning för IT-funktionen att realisera flera verksamhetsbehov parallellt med arbete inom andra områden såsom IT-säkerhet och driftsäkerhet.

4.5.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal ärenden i servicedesk	8 393	11 328	8 914	6 543	8 000
Antal samtal till servicedesk	13 363	10 753	8 411	7 101	8 000
Antal användare i administrativa nätverket	2 592	2 310	2 408	2 475	2 500
Antal datorer som IT-funktionen ansvarar för		1 219	1 574	1 501	1 700
Antal Iphone samt Ipad som IT-funktionen ansvarar för		1 816	1 714	1 691	2 100
Antal accesspunkter i det trådlösa nätverket			1 433	1 525	1 530
Antal switchar i nätverket				275	280
Antal hanterade/genomförda RFNS-ärenden				29	30
Andel verksamhetssystem som omfattas av systemförvaltningsmodellen				91	80

4.5.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Tillgång till nätverk i procent av total tid	99,6	99,8	99,8	99,9
Tillgång till internet i procent av total tid	99,6	99,8	99,8	99,9
Antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 1)	93	88	61	4
Andel ärenden från skolan som återkopplats inom 4 timmar (ärenden nivå 2)	93	95	91	98
Andel ärenden från skolan som lösts inom 8 timmar (ärenden nivå 3)	85	84	79	98
Andel hårdvara som återvinns eller återanvänds via samarbetspartners	99	99	99	99
Nöjd kundindex (NKI)	72		77	
Personalindex	81		84	

Vid införandet av ett nytt IT-verksamhetssystem ändrades matrisen för hur en allvarig incident kategoriseras. Det förklarar utfallet "antal incidenter som påverkat leverans till kund (ärenden nivå 1)" och som nu redovisar antalet incidenter som haft en stor påverkan på verksamheterna. Personalindex ger en indikation på övergripande nöjdhet med funktionens personal. Indexet är en sammanvägning av bemötande, servicenivå och möjligheten att få kontakt med funktionens personal.

4.5.3 Ekonomi

IT	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	9 914	9 049	865	37 761
Kostnad	42 591	40 994	-1 597	43 121
Netto	32 677	31 945	-732	5 360

Underskottet på 0,7 mnkr förklaras av högre licenskostnader än budgeterat. Detta beror på ändrad licenstyp för att öka IT-säkerheten samt stigande priser. Underskottet dämpas av en vakant tjänst inom teknik som inte tillsatts av besparingsskäl. Senarelagda projekt har också inneburit lägre konsultkostnader. IT-funktionen har fått ett budgettillskott på 2,0 mnkr år 2024 vilket innebär bättre förutsättningar för en ekonomi i balans.

IT-funktionen är från och med år 2023 i huvudsak budgetfinansierad vilket förklarar den stora skillnaden i intäkter jämfört med år 2022 då verksamheten var intäktsfinansierad.

4.6 Måltidsservice

4.6.1 Mål och inriktningar

4.6.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Matsvinnet ska minska.

Uppföljning

Verksamheten bedriver ett systematiskt arbete för att minska matsvinnet och har under hösten arbetat fram ett sätt att digitalisera inrapportering och uppföljning av matsvinn. Verket kommer ge en bättre överblick över vad köken kan arbeta mer med för att minska sitt matsvinn.

Under året har matsvinnet minskat från 13 kg per matgäst och år till 10 kg per matgäst och år vilket på totalen innebär en minskning av matsvinnet med 32 ton.

4.6.2 Grunduppdrag

4.6.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Utmaningen under 2023 har varit de fortsatt stigande livsmedelspriserna. Funktionen har bibehållit kvalitet och kvantitet på maten och har serverat svenskt kött och svensk kyckling samt även färsk fisk när dagspriset på fisk har möjliggjort det.

Måltidsservice genomförde en omorganisation i januari vilket innebar att köken delades upp i tre geografiska områden. Samtliga enheter består nu av förskolor, skolor och särskilda boenden för äldre. Den nya organisationen har bidragit till ett bättre samarbete mellan de olika köken vilket underlättar att täcka upp vid brist på vikarier.

Under sommaren påbörjades ett omfattande renoveringsarbete av köket på Hulebäcksgymnasiet vilket har medfört att maten tillagas av köken på Landvetterskolan, Önerödsskolan och Ekdalaskolan. Dessutom har en tillfällig serveringsline, utöver matsalen, placerats i cafékorridoren eftersom det inte finns tillräckligt med sittplatser för eleverna i matsalen.

4.6.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Råvarukostnad per matgäst och år	2 340	2 580	2 740	3 044	2 669
Antal matgäster		8 700	9 700	9 400	9 400

4.6.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Matsvinn (kg/person/år)	15	15	13	10
Andel livsmedel som främjar biologisk mångfald (%)	30	29	29	32
Andel tillagningskök (%)	80	80	82	83
Andel svenskproducerat kött (%)	95	95	95	95
Nöjd kundindex	78		88	
Personalindex	86		90	

Personalindex ger en indikation på övergripande nöjdhet med funktionens personal. Indexet är en sammanvägning av bemötande, servicenivå och möjligheten att få kontakt med funktionens personal.

4.6.3 Ekonomi

Måltidsservice	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	102 411	99 094	3 317	101 996
Kostnad	114 422	106 506	-7 916	103 461
Netto	12 011	7 412	-4 599	1 465

Måltidsservice redovisar en negativ budgetavvikelse med 4,6 mnkr som framförallt är kopplad till stigande livsmedelspriser, men också till ej budgeterade kostnader knutna till ombyggnationen av Hulebäcksgymnasiets kök.

Livsmedelskostnaderna överstiger budget med 4,2 mnkr, varav 3,8 mnkr beräknas vara en följd av stigande livsmedelspriser. Överstigande belopp bedöms hänga samman med volymökningar som täcks upp av intäkter. Måltidsservice fick år 2023 en utökad livsmedelsbudget med 15 procent (3,4 mnkr) men prisökningarna var 22 procent under år 2022, vilket innebär att funktionen började året med ett underskott på 7 procent. Vidare har priserna stigit med ytterligare 7,7 procent under 2023, dvs. totalt med knappt 15 procent jämfört med budget.

Ombyggnationen av Hulebäcksgymnasiets kök har inneburit ej budgeterade kostnader på totalt 1,5 mnkr vilket bland annat omfattar projektledare, mattransporter från bland annat Landvetter- och Önnerödsolan inklusive personalkostnader för chaufför.

Intäkterna har ökat med 3,3 mnkr jämfört med budget vilket främst beror på volymökningar när det gäller pedagogiska måltider inom grundskolan och råvarubeställningar till särskilda boenden.

4.7 Service

4.7.1 Mål och inriktningar

4.7.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Verksamheten skall bidra till kommunens ambition att vara en serviceorganisation för medborgare och näringsliv.

Uppföljning

Kontaktcenter är första kontakten med kommunen för många av våra invånare och företag. De har under året arbetat aktivt mot förvaltningens sektorer för att utveckla hemsida och e-tjänster. I mötet med invånare och företag arbetar kontaktcenter utifrån en modell som syftar till att ge den som ringer in en positiv upplevelse av sitt samtal.

4.7.2 Grunduppdrag

4.7.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

I december sattes 24 laddplatser upp på Solsten i Mölnlycke. Det är den första etappen av fyra i utbyggnad av laddinfrastruktur. Utbyggnaden möjliggör utbytet av fossildrivna bilar mot elbilar.

Under 2023 har budget- och skuldrådgivning ingått samverkansavtal med Mölndal stad och Partille kommun vilket säkerställer tillgänglighet och kontinuitet i en annars liten och sårbar verksamhet. Budget- och skuldrådgivningen är från den 1 oktober placerad i Mölndal.

Ett pilotprojekt för digitalisering av posthantering inom förvaltningen har genomförts i verksamheter i Hällingsjö. Under 2024 kommer detta projekt att utökas till fler verksamheter i kommunens östra delar. Målsättning är att digitalisera posthanteringen i alla förvaltningens verksamheter 2025. Genom detta har kontorsservice minskat antal körda mil och sparat både bränsle och arbetstid.

Kontaktcenter har under 2023 tillsammans med IT fått ett nytt telefonsystem på plats. Detta ger möjlighet för förvaltningen att arbeta med fler svarsgrupper vilket ger förutsättningar för ökad tillgänglighet. Utöver detta har enheten även varit delaktig i utvecklingen av flera nya e-tjänster främst inom sektor SHB. Genom att vara många invånares och företags första kontakt med kommunen arbetar kontaktcenter på att vara ett föredöme som serviceorganisation i de direkta kontakterna med medborgare och näringsliv men också genom att påtala för hela förvaltningen vad som kan förbättras.

Mark och anläggningar har under 2023 bytt ut konstgräset på en sliten fotbollsplan på Djupedalsäng. Detta har gett en plan som nu uppfyller kraven i Fifa Quality och som kan användas fullt ut med god kvalitet.

Konstgräsutbytet har dock medfört att en större mängd gummigranulat har köpts in och lagts ut på den nya planen, vilket behövs för en fungerande fotbollsplan.

4.7.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal ärenden till kontaktcenter	24 310	23 465	73 244	70 000	61 000
Antal bilar	155	154	155	162	155
Antal idrottsanläggningar (idrottshallar, gymnastikhallar, idrottsplatser, elljusspår, ishall)	90	93	95	96	96
Antal badplatser som sköts av kommunen	9	9	9	9	9

4.7.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Tillgänglighet - andel samtal som kommer fram till kontaktcenter	95	97	93	93
Förbrukning gummigranulat (kg), medelvärde över tre år	12 980	0	12 000	20 000
Andel elbilar	5	7,3	15	14
Andel fordonskilometer med förnybart bränsle	39,8	45	45,2	47
Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra, andel % (SCB:s medborgarundersökning)			78	
Nöjd kundindex (NKI)	85		83	
Personalindex	91		89	

Medelvärde över tre år avseende gummigranulat gäller från och med 2022. Tidigare år gäller det inköp per år. Personalindex ger en indikation på övergripande nöjdhet med funktionens personal. Indexet är en sammanvägning av bemötande, servicenivå och möjligheten att få kontakt med funktionens personal.

4.7.3 Ekonomi

Service	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	47 890	45 576	2 314	45 478
Kostnad	58 185	55 696	-2 489	54 247
Netto	10 295	10 120	-175	8 769

Servicefunktionen redovisar ett underskott på 0,2 mnkr. Det förekommer både positiva och negativa budgetavvikelser inom funktionen.

Under året har konstgräs på Djupedals B-plan utrangerats ur kommunens anläggningsregister då det är utslitet. Detta har inneburit en engångskostnad på 2,3 mnkr som motsvarar det bokförda värdet. En internkontroll av anläggningsregistret har också lett till att ytterligare anläggningar, med ett restvärde på 0,2 mnkr, utrangerats.

Servicefunktionen redovisar samtidigt lägre kostnader på 0,6 mnkr inom ramen

för kommunens husansvarige. Detta överskott är borttaget ur 2024 års budget.

För kontaktcenter redovisas ett överskott på 0,3 mnkr vilket främst beror på lägre personalkostnader till följd av en sjukskrivning.

Inom mark och anläggningar har tillsättning av en ny tjänst avvaktats av besparingsskäl. Detta har inneburit lägre personalkostnader motsvarande 0,5 mnkr. Tjänsten planeras att tillsättas först år 2025.

Fordonscentralen redovisar ett överskott på 0,9 mnkr. Avvikelsen beror främst på att verksamheterna fakturerats schablonkostnader i fordonshyran för bilskador medan dessa inte hunnit åtgärdas i motsvarande utsträckning. Det finns därför en reparationskund som kommer att belasta år 2024.

Samtliga budgetavvikelser bedöms vara av engångskaraktär. Däremot kommer reparationskulden, som nämnts ovan, att kostnadmässigt belasta år 2024.

4.8 Städservice

4.8.1 Grunduppdrag

4.8.1.1 Uppföljning av grunduppdrag

Städservice har utökat städfrekvenser i vissa lokaltyper där det funnits ett ökat behov av städning. I samband med detta har städinstruktioner uppdaterats.

För att säkerställa kvalitet har mätningar enligt Insta 800 nordisk standard utförts i verksamheterna och majoriteten av dessa har varit godkända.

För att bättre kunna säkerställa kvaliteten i arbetet, höja säkerheten, förbättra kommunikationen inom den egna verksamheten såväl som med övriga verksamheter, har en språkutbildning med fokus på yrkessvenska riktad till funktionens medarbetare tagits fram tillsammans med pedagoger från vuxenutbildningen. Utbildningen kommer att genomföras under våren 2024. Ekonomiska medel har beviljats via omställningsfonden.

Funktionen har fortsatt arbetet med att minska plastförbrukningen genom att ta bort plastpåsar där det är lämpligt.

4.8.1.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Städyta (kvm)	145 614	157 095	158 315	159 838	158 565
Antal städoobjekt	117	119	119	118	120

4.8.1.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Avverkningsgrad (kvm/person/timme)	255	258	255	254
Andel godkända kvalitetsmätningar (%)	81	92	98	98
Antal inköpta plastpåsar (25 l) per kvm	2,5	2,6	2,6	1,3
Nöjd kundindex (NKI)	67		65	
Personalindex	86		89	
Städskem per år i förhållande till städymta, kvm (liter)	0,05	0,03	0,01	0,01

Personalindex ger en indikation på övergripande nöjdhet med funktionens personal. Indexet är en sammanvägning av bemötande, servicenivå och möjligheten att få kontakt med funktionens personal.

4.8.2 Ekonomi

Städservice	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	38 966	38 305	661	38 482
Kostnad	39 412	40 961	1 549	38 398
Netto	446	2 656	2 210	-84

Städservice redovisar ett överskott motsvarande 2,2 mnkr. Avvikelsen förklaras bland annat av att befintlig personal i stor utsträckning täckt upp vid frånvaro vilket har minskat vikariekostnaderna. Gemensam funktionschef för städservice och måltidsservice från och med april samt effektiviserad städning till följd av städrobot och senare driftstart än planerat för Fabrikshall C, bidrar också till att kostnaderna blivit lägre. Personalkostnaderna understiger budget med sammantaget 1,4 mnkr. Tidsförskjutningen av Fabrikshall C innebär också lägre städintäkter men trots detta har de totala intäkterna ökat med 0,7 mnkr jämfört med budget. Ökningen förklaras av marginalintäkter till följd av tillkommande städuppdrag. Fördelaktig upphandling för fönsterputsning samt lägre kostnader för utbildning innebär lägre kostnader än budgeterat med 0,4 mnkr respektive 0,2 mnkr.

Kostnaderna för städmaterial överstiger budget med 0,4 mnkr vilket beror på stigande priser till följd av inflationen.

För år 2024 är bedömningen att det blir fortsatta överskott på intäktssidan då städuppdrag utöver budget i regel tillkommer varje år. Budgeten för materialkostnader har också justerats upp med hjälp av budgetutrymmet på personalkostnadssidan. Dessutom har personalkostnadsbudgeten anpassats till att det nu är en gemensam funktionschef för städ- och måltidsservice. Det är också budgeterat besparingar till följd av ytterligare en städrobot och kombitjänster mellan städ- och måltidsservice. Ett överskott i liknande omfattning som 2023 är därför osannolikt år 2024.

4.9 Säkerhet

4.9.1 Mål och inriktningar

4.9.1.1 Inriktningar

Politiska inriktningar från Verksamhetsplan 2023

Verksamheten skall arbeta för att öka tryggheten för medborgarna, bland annat genom trygga miljöer i alla delar av kommunen.

Uppföljning

Kommunstyrelsens åtgärdsplan för ökad trygghet är en viktig utgångspunkt för arbetet inom säkerhetsfunktionen. Satsningen på ordningsvakter i Mölnlycke och Landvetters centrum har fortsatt under 2023 med en geografisk utökning av LOV3-områdena. Målet är att denna insats ska bidra till ökad upplevelse av trygghet för den som rör sig i kommunens centrum. Områdesbevakning med väktare är i första hand till för att rondera vid kommunens fastigheter nattetid. Under året har säkerhetsfunktionen arbetat aktivt med att justera väktarinsatserna med trygghetsskapande och förebyggande närvaro där behovet är som störst.

Säkerhetsfunktionen genomför regelbunden samverkan med polisen där polisen uppmärksammas på platser och företeelser som kräver polisiära insatser. Säkerhetsfunktionen deltar även i SSPF arbetet (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid) som syftar till att fånga upp ungdomar i riskzonen.

4.9.1.2 Kommunstyrelsens mål för 2023

- Våra medborgares upplevda otrygghet ska minska
- Tryggheten i kommunen ska öka

Uppföljning

Trygghetsskapande områdesbevakning sker i respektive kommundel och justeras löpande efter rådande lägesbild. Vissa områden har i perioder haft ökat behov av bevakningsinsatser och extra resurser har då satts in.

Regelbunden samverkan sker med polismyndigheten för gemensam underrättelse och inriktning. Genom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) sker samordning av insatser och åtgärder riktade mot barn och ungdomar.

Kommunens brottsförebyggande arbete syftar även till att öka den upplevda tryggheten i kommunen. Förvaltningsövergripande samverkan har under året skett i syfte att utveckla ett kunskapsbaserat arbetssätt med rätt organisatoriska förutsättningar.

Antalet kommunala fastigheter med kamerabevakning har blivit fler under året. Syftet med denna insats är att minska skadegörelsen på skolorna samt underlätta polisens utredningsarbete. Mindre skadegörelse på skolorna ökar tryggheten för elever och personal men även för de som bor i anslutning till kommunens skolor.

Kunskap om vad som skapar upplevelsen av trygghet respektive otrygghet är av stor vikt för att vidta ändamålsenliga åtgärder. Förvaltningen gör löpande uppföljningar med hjälp av undersökningar så som LUPP, nationell folkhälsoenkät, SCB:s medborgarundersökning samt statistik över skadegörelse och annan brottslighet. Tryggheten i kommunen följs upp via SKR:s Öppna jämförelser trygghet och säkerhet. 2023 kände sig 84,8% trygga utomhus i området där de bor när det är mörkt ute, siffran var oförändrad från föregående år.

- Kommunens beredskapsförmåga ska öka
- Skadegörelsen i och runt kommunens skolor ska minska och det ska vara nolltolerans mot klotter och skadegörelse.

Uppföljning

Kommunens trygghetspunkter har övats genom aktivering av reservkraft och nödvatten under verksamhetstid. Praktisk övning i radiosamband har genomförts med Frivilliga Radioorganisationen och kommunen har idag bättre förmåga till robusta kommunikationer. Samtliga äldreboenden och trygghetspunkter, undantaget Hulebäcksgymnasiet, har försetts med trycksatt nödvatten. Installation av stationär reservkraft på kommunens äldreboenden och trygghetspunkter fortsätter och under året har installationer genomförts på Hönekulla gård och Björkelids äldreboende.

Kameror har installerats på sju fastigheter med syfte att förebygga och utreda skadegörelse. Fortsatt installation kommer att ske löpande efter godkända tillståndsansökningar. Uppföljning av skadegörelsen sker på samtliga fastigheter och särskild analys sker på de objekt som har kamerabevakning.

Under året har ett projekt startats upp med fokus på skolmiljöer. Medverkande är fastighet-, städ- och säkerhetsfunktionen samt grundskoleverksamheten. Projektet syftar till att stärka uppföljningen samt ta fram förändringsförslag för att skapa välkomnande, trivsamma och trygga skolmiljöer där risken för konflikter och skadegörelse minskar.

Under 2023 polisanmäldes 575 skadegörelsebrott i Härryda kommun, vilket är en minskning med 29% jämfört med året innan. Rapporterad skadegörelse på kommunens skolor minskade med 27% jämfört med föregående år. Statistiken för skolor med kamerabevakning skiljer sig inte signifikativt från övriga skolor. Underlaget med kameraobjekt bygger dock på ett enskilt år för ett fåtal skolor och har därför viss osäkerhet.

4.9.2 Grunduppdrag

4.9.2.1 Uppföljning av grunduppdrag

Säkerhetsfunktionens år präglades av det försämrade säkerhetspolitiska läget. Krig i Europa och höjd terrorhotnivå belyste vikten av stärkt beredskap och ett fungerande säkerhetsskydd.

Förmågehöjande övningar genomfördes enligt plan. Bland annat övades en trygghetspunkt med reservkraft, nödvatten och robusta kommunikationer. Det

genomfördes även utbildning av bland annat krisledningsnämnd, krisledningsgrupp, POSOM samt kompetenshöjning inom området säkerhetsskydd.

Samtliga äldreboenden och trygghetspunkter, undantaget Hulebäcksgymnasiet, har försetts med trycksatt nödvatten. Installation av stationär reservkraft på kommunens äldreboenden och trygghetspunkter fortsätter, under året har installationer genomförts på Hönekulla gård och Björkelids äldreboende.

Under året uppdaterades kommunens risk- och sårbarhetsanalys. Arbetet involverade förvaltningens samtliga sektorer och resulterade i konkreta åtgärder för att öka kommunens beredskapsförmåga under innevarande mandatperiod. Säkerhetsfunktionen bistår med samordning och stöd till övrig förvaltning i det fortsatta arbetet. Övriga styrdokument kopplade till krisberedskap har också reviderats under året.

Sju fastigheter har kamerabevakning i drift och tillståndsansökning för ytterligare objekt sker löpande.

4.9.2.2 Informationstal

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2023
Antal utbildningar/övningar för hela eller delar av krisorganisationen	5	5	5	7	7
Antal objekt med kamerabevakning	7	0	2	7	7

4.9.2.3 Kvalitetsindikatorer

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Placering "trygg och säker kommun" (öppna jämförelser)	17	20	20	22
Antal anmälda brott, skadegörelse	686	870	811	575
Nöjd kundindex (NKI)		66		76
Personalindex		79		81
Upplevd otrygghet utomhus när det är mörkt ute (%)			15,2	15,2

Personalindex ger en indikation på övergripande nöjdhet med funktionens personal. Indexet är en sammanvägning av bemötande, servicenivå och möjligheten att få kontakt med funktionens personal.

4.9.3 Ekonomi

Säkerhet	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Bokslut 2022
Intäkt	1 752	1 357	395	1 686
Kostnad	9 327	9 072	-255	7 992
Netto	7 575	7 715	140	6 306

Avvikelsen på 0,2 mnkr förklaras främst av att det årliga statsbidraget för civilt försvar inte har använts fullt ut. Vidare har personalkostnaderna blivit lägre än budgeterat till följd av en tillfälligt vakant tjänst. Överskottet beror också på tidsförskjutningar av reservkraftverk som inneburit lägre internhyreskostnader.

Samtidigt redovisas högre kostnader för bevakningstjänster vilket framförallt beror på mer omfattande extrabevakning än budgeterat.

Budgetavvikelserna bedöms i huvudsak vara av engångskaraktär. Rekrytering pågår dock för att tillsätta den vakanta tjänsten och det är svårt att förutse kommande behov av extrabevakning.

Investeringsredovisning 2023

Bilaga 1

kr

Sektor	Projekt	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse
Samhällsbyggnad	IR05 Dagvattenåtgärder	942 486	2 000 000	1 057 514
	IR07 Wendelstrand-Solsten GC -väg	452 486	7 204 000	6 751 514
	IR08 Bro Stationsgatan, Landvetter	0	5 000 000	5 000 000
	IR20 Bockahalvön projekt.	0	1 000 000	1 000 000
	IR25 Massetjärn stadspark förstudie	0	500 000	500 000
	IR30 Konstruktioner	677 545	2 000 000	1 322 455
	IR36 Mölnlyckemotet kollektivtrafik	0	7 940 000	7 940 000
	IR39 Trafikmiljöåtgärder	2 131 037	4 000 000	1 868 963
	IR40 Flytt Salmereds återvinningsst	0	1 000 000	1 000 000
	IR45 Solviksbron - Hindås	0	4 000 000	4 000 000
	IR46 Kollektivtrafikåtgärder	94 173	500 000	405 827
	IR51 Wendelsv Gärdesområdet GC-väg	858 571	5 699 000	4 840 429
	IR60 Backa Landvetter östra	0	858 000	858 000
	IR65 Mölnlycke fabrik utanför plan	2 255 018	18 637 000	16 381 982
	IR72 Abborrtjärn	291 977	5 000 000	4 708 023
	IR75 ME dagvattenpark	398 358	18 775 000	18 376 642
	IR79 ME Musikvägen GC-bana	959 512	4 724 000	3 764 488
	IR81 Trafiksäkra cykel- o skolvägar	1 420 198	1 500 000	79 803
	IR82 Elektr. info-skyltar infart HK	0	1 000 000	1 000 000
	IR83 Mölnlycke fabrik inom plan	-4 679 298	17 076 000	21 755 298
	IR87 Hällingsjö Rävlanda GC-bana	76 000	13 087 000	13 011 000
	IR90 Reinv. underhåll verksam. gata	6 506 210	6 500 000	-6 210
	IR94 Bro Konstruktionsvägen	122 726	5 733 000	5 610 274
	IR96 ME, Biblioteksvägen upprustnin	0	2 000 000	2 000 000
	IT21 Konstnärlig utsmyckning SHB	316 703	317 000	298
	IU07 Ärendehantering system miljö	0	1 000 000	1 000 000
	IU08 Ärendehantering bygglov	0	415 000	415 000
IU10 Digital konf. teknik	139 906	200 000	60 094	
IU12 Drönare	0	200 000	200 000	
IU14 Verksamhetssystem -Digitala de	0	300 000	300 000	
S:a SHB		12 963 606	138 165 000	125 201 394
	IB02 Infrastruktur	5 426 588	5 650 000	223 412
	IC01 Kontorsinventarier Tof	16 057	100 000	83 943
	IC02 Inventarier husansvarig	73 317	281 000	207 683
	IC05 Städmaskiner	498 892	500 000	1 109
	IC06 Möbler konferensrum	194 835	200 000	5 165
	IC07 Inventarier Måltidsservice	595 109	750 000	154 891
	IC10 Maskiner/redskap fastighet	155 807	548 000	392 193
	IC12 Råda säteri, mur m.m.	435 218	884 000	448 783
	IC16 Byte fettavskiljare	547 498	971 000	423 503
	IC17 Hulebäcksgymn uppr gårdar mm	4 949 855	7 194 000	2 244 145
	IC18 Hulebäcksgymn omb kök	13 702 086	19 166 000	5 463 914
	IC20 Komponentutbyten fastighet	0	32 612 000	32 612 000
	IC21 Komp.utbyte akut underhåll	701 689	1 000 000	298 311
	IC22 Säkerhetslarm/brandlarm	1 696 963	1 508 000	-188 963
	IC24 Byte taggar passagesystem	0	205 000	205 000
	IC26 Belysning skolgårdar gångstr.	143 445	250 000	106 555

Investeringsredovisning 2023

Bilaga 1

kr

Sektor	Projekt	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse
Teknik och förvaltningsstöd	IC28 Rävl.skolan tryggh.höjande åtg	451 963	5 000 000	4 548 037
	IC37 Belysning förskolegårdar	279 649	300 000	20 351
	IC42 Om/tillb Hindås brandstation	337 403	1 459 000	1 121 597
	IC44 Byte till LED-belysning	622 515	576 000	-46 515
	IC45 Säkerhetsanl gymn o tramp.hall	272 163	382 000	109 837
	IC46 Garantiåtg. gymn o tramp.hall	0	300 000	300 000
	IC53 Bostadsrätter renovering	547 403	1 970 000	1 422 597
	IC60 Lokalanpassningar	512 933	2 503 000	1 990 067
	IC65 Upprustning gårdar skolor/fsk	1 419 731	2 423 000	1 003 269
	IC66 Upprustning utemiljö	2 133 325	3 636 000	1 502 675
	IC67 Ombyggnad kök	2 636 411	3 173 000	536 589
	IC68 Lokalanpassningar förskola	1 048 061	1 050 000	1 940
	IC69 Lokalanpassningar grundskola	352 902	700 000	347 098
	IC71 Utveckling Råda säteri	5 275 981	5 428 000	152 019
	IC72 Utveckl Mangårdsbyggn R säteri	19 623 559	17 322 000	-2 301 559
	IC78 Kommunhuset, ventilation	5 302 420	6 532 000	1 229 580
	IC84 Idrottshall Mölnlycke	46 281 561	50 000 000	3 718 439
	IC85 Garantiarbeten	3 598 667	4 467 000	868 333
	IC89 Ishall Landvetter nybyggnad	2 499 456	3 673 000	1 173 544
	IC90 Upprustning värme- & vent.anl	1 109 429	1 524 000	414 571
	IC91 Omkl.rum Mölnlycke IP	0	12 488 000	12 488 000
	IC94 Solceller Ekdalaskolan	908 600	0	-908 600
	IC95 Energiomställning	3 720 231	3 584 000	-136 231
	IC96 Trycksatt nödvatten	195 311	0	-195 311
	IC97 Installation reservkraftverk	6 047 187	7 268 000	1 220 813
	IC99 Elektrifiering	530 600	0	-530 600
	IF01 Övriga inventarier	317 215	371 000	53 785
	IF04 Inköp traktorer med utr.	1 781 700	1 600 000	-181 700
	IF35 Uppr/oml konstgräs Djupedal A	6 609 757	0	-6 609 757
	IF45 Uppr. ridstigar, spår & leder	428 154	462 000	33 846
	IF56 Ny belysning Landehof	242 553	314 000	71 447
	IF60 Ny belysning Wendelsberg	0	3 000 000	3 000 000
	IP01 Komponentutbyten fastighet	16 794 734	0	-16 794 734
IP02 Renovering Agnebäckens fsk	3 415 366	0	-3 415 366	
IP03 Renovering Furuhällskolan	2 183 735	0	-2 183 735	
IP04 Renovering Hindåsskolan	3 699 166	0	-3 699 166	
IP05 Renov. o vent.jobb Mossens fsk	54 166	0	-54 166	
IP06 Renovering Gärdets förskola	3 660 857	0	-3 660 857	
S:a TOF		174 032 224	213 324 000	39 291 776
Ledn.	IA01 Konstnärlig utsmyckning	0	1 703 000	1 703 000
	IA90 E-arkiv	0	79 000	79 000
S:a KLS		0	1 782 000	1 782 000
Summa Kommunstyrelsen		186 995 830	353 271 000	166 275 170

EXPLOATERING 2023

Tkr

Exploateringsprojekt	Status*	Budget 2023			Utfall 2023			Avvikelse			Bokslut 2023-12-31		
		Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto
EU03 EDP Airport City Etapp 5	D	0	0	0	-318	337	19	0	0	19	-318	337	19
EU04 Hindås Industriområde	P	0	0	0	0	10	10	0	0	10	-3 176	10 864	0
EU05 EDP Fläsko Avfallsanl.	D	0	0	0	-1 015	731	-284	0	0	-284	0	731	-284
EU06 Airport City 5 (Ny P440)	S	0	0	0	0	27	27	0	0	27	0	0	27
EU07 Ishall & Travelpark Assmundst.	P	0	1 200	1 200	-1 317	2 324	1 007	0	0	2 207	-1 807	3 518	0
EU11 EDP Gröskulla 3:33 Mfl Link40	D	0	0	0	-3 220	2 468	-752	0	0	-752	0	2 468	-752
EU13 EDP Fäxhult 1:33	D	0	0	0	0	11	11	0	0	11	0	0	11
EU21 Björrods Expl. (Återköp Tomt)	S	0	0	0	0	6 624	6 624	0	0	6 624	0	0	99
EU30 Airport City Etapp 4	S	-16 460	0	-16 460	0	144	144	-16 316	0	-16 316	-106	0	1 461
EU31 Bärnhults Företagspark	S	0	0	0	-17 409	11	-17 398	0	0	-17 398	0	0	-17 943
EU67 Mölnlyckemotet	P	0	5 000	5 000	0	287	287	0	0	287	0	4 777	0
EU78 Detaljplan Skola Djupedalsäng	S	-1 571	100	-1 471	0	0	0	0	0	-1 471	0	0	0
EU81 Företagsparken III	P	0	2 400	2 400	0	1 539	1 539	0	0	3 939	0	2 478	0
Summa		-18 031	8 700	-9 331	-23 279	14 513	-8 766	-18 097	-5 089	21 638	-21 035	5 216	-15 819
EU08 Dp Bostäder Ålnehultsvägen	P	0	0	0	-1 771	1 652	-119	-119	0	-2 301	2 609	0	0
EU10 EDP Slamby	D	0	0	0	-1 015	768	-247	-247	0	0	0	768	-247
EU14 EDP Bårekulla 1:3	D	0	0	0	0	62	62	62	0	0	0	62	62
EU26 Landvetters Backa	P	-7 000	400	-6 600	-38	1 537	1 499	-5 101	-38	1 584	0	0	0
EU27 Landvetter Centrum	D	0	10 660	10 660	0	571	571	11 231	-23 340	9 347	-12 685	8 615	-4 070
EU35 Bocköhalvön	P	0	3 900	3 900	0	805	805	4 705	0	3 519	0	0	0
EU37 Landvetter 6:638, 6:107 m.fl.	P	0	0	0	-340	1 183	843	843	-340	1 258	0	0	0
EU42 Solåsen Hindås	S	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-14	120	105
EU65 Idrottskatan Mölnlycke	D	-12 097	0	-12 097	-23 596	-3 175	-26 771	-38 868	0	0	-76 421	6 040	-70 381
EU70 Landvetter Södra	P	-830	40 830	40 000	-1 215	53 488	52 274	92 274	-22 054	199 713	0	0	0
EU72 Säteriet, Särskilt Boende	P	-1 787	2 615	828	0	11	11	839	-9 423	1 751	0	0	0
EU73 EDP Säteriet (Förbo)	D	-3 000	5 000	2 000	-4 256	1 428	-2 828	-828	0	0	-4 256	331	-3 925
EU74 EDP Wendelstrand (Bråta)	D	0	0	0	-247	150	-97	-97	0	0	-247	151	-97
EU75 EDP Björrods Alberts Väg	D	0	0	0	-14 985	15 141	155	155	0	0	-14 985	1 769	-13 217
EU76 Enebacken II	P	0	44 700	44 700	0	632	632	45 332	0	8 380	0	0	0
EU77 Valborgs Kulle	D	0	5 250	5 250	0	82	82	5 332	0	0	0	82	82
EU79 EDP Växthusen	D	0	0	0	-649	708	60	60	0	0	-649	708	60
EU82 EDP Bostäder P-Hus Mölnlycke	D	0	500	500	-330	115	-215	285	0	0	-330	115	-215
EU83 EDP Kullbäckstorp 2:274	D	0	0	0	-66	92	26	26	0	0	-66	92	26
EU85 Strukturplan Mölnlycke Centrum	S	0	400	400	0	0	0	400	0	0	0	0	0
EU99 Slutredovisade Områden	S	0	0	0	-44	355	311	311	0	0	-44	355	311
Summa		-24 714	114 255	89 541	-48 552	75 606	27 054	116 595	-57 496	228 161	-110 712	19 206	-91 507
Gatukostnaders. EU65 Idrottskatan Mölnlycke	D										-14 827		-14 827
Summa brutto		-42 745	122 955	80 210	-71 831	90 119	18 288	98 498	-62 585	249 799	-146 574	24 422	-122 152
Summa netto			80 210		18 288	18 288		98 498	187 214		-122 152		

Mark för bostäder

Ov

*) Status vid utgående balans: P=Pågående, S: